

Er is een grote behoefte aan meer adressen van boeren rondom de stad, die excursiegroepen willen ontvangen. LCO, LTO en Forum bundelen hun expertise om meer stedelingen van ons platteland te laten genieten.

Kwaliteitspanel Rotterdam presenteerde onlangs een nieuw rapport. Ditmaal stond klachtenafhandeling op het gebied van verkeer centraal.

Islamitische organisaties veranderen van karakter en gaan zich meer actief richten op de wijk. Hierdoor ontstaan interessante kansen voor de samenlevingsopbouw.

BON – Beroepsvereniging Opbouwwerkers Nederland opgericht! Join it!

Ten geleide

Colofon

MO/Samenlevingsopbouw is een vakblad van, voor en over de samenlevings- en opbouwpraktijk. Het verschijnt tenminste acht maal per jaar.

Samenstelling en redactie:
Fenny Gerrits (eindredactie),
Ed Kooger, Wil van de Leur,
Chris Veldhuysen en Kees Stuurrop.

Administratieve ondersteuning:
Patty Schellekens en John Struiken.

Cartoon pag. 11: Marnix Rueb
Foto/illustratie omslag:
LCO/BON.

Vormgeving/DTP: John Struiken
Druk: Stimio Meteren.

Abonnementen:
De jaarabonnementsprijs bedraagt f82,50 voor het eerste en f75,- voor het tweede en verdere abonnementen. Losse nummers kosten f 15,- (Prijzen exclusief portokosten.) Opzegging van abonnementen dient schriftelijk vóór 1 december te geschieden.
ISSN-0929-2187.

Redactie en administratie:
Prinsegracht 51,
2512 EX Den Haag,
Telefoon: 070-380.4431,
faxnummer: 070-380.9973
E-mail Internet:

lcoopbouw@xs4all.nl
Advertentie tarieven zijn op aanvraag verkrijgbaar.
Kopijsluitingsdatum volgende nr.: 1-9-'01

*In de zomereditie kunnen wij trots melding maken van de oprichting van de **Beroepsorganisatie Opbouwwerkers Nederland!** Op termijn zal deze beroepsorganisatie ook actief worden op onze website (www.opbouwwerk.nl). Als je lid wilt worden, schroom niet maar meld je aan!*

Voor het eerst publiceert MO een artikel in een andere taal dan Nederlands of Engels.

*Naar aanleiding van de uitverkiezing van de **dorpskrant Driesum-Wouterswoude** door het Panel buurt-,wijk- en dorpskranten schreef Ingrid Wagenaar een in het Fries gesteld artikel voor de 'F-side' van twee toonaangevende Friese kranten.*

*Een andere opvallende bijdrage betreft het artikel 'Islamitische jongeren en de opkomst van de **Euro-Islam**' door drie medewerkers van Forum – Instituut voor Multiculturele ontwikkeling.*

Daarnaast vind u de gebruikelijke vaste rubrieken, met ditmaal Bernadette de Wit als columniste.

Voorzover van toepassing wenst de redactie u een prettige zomervakantie toe.

Een uitgave van:
Landelijk Centrum Opbouwwerk

Boeren in de buurt, Buurten bij de boer, LCO, LTO en Forum	4
Nederlandse opbouwwerkers richten beroepsvereniging op	6
Column: Huurdersleed, Bernadette de Wit	7
Project "Eén loket van belangenbehartigers", Fries WAO-Beraad	8
Advertentie	10
Cartoon: Marnix Rueb	11
Priis f 5000,- foar doarpskrante Driezum-Wälterwâld,	12
Ingrid Wagenaar	
Kleur in armoede, Sjakuus	13
Stedelijke transformatie in de wijk, provincie Zuid-Holland	
De afhandeling van klachten op het gebied van verkeer,	14
Kwaliteitspanel Rotterdam	
Onkostenvergoeding vrijwilligerswerk onbelast, Catrinus Egas, LEC	15
VWS-nota over Homo-emancipatiebeleid	16
Wonen in gezondheid, VN Wereld Habitat Dag – 1 oktober 2001	17
Islamitische jongeren en de opkomst van de Euro-islam,	18
Baukje Sijses, Selina Haledo en Chris Veldhuysen, Forum	
Kiosk, Jos van Meeuwen	21
De ontwikkeling van de nieuwe ontwikkelaar, NIROV	23
Checklist Mgb in fase 2, Manuel Sewgobind, Forum	24
Stad en Land, Diana van Oort	25
Aankondiging	28

Boeren in de buurt, Buurten bij de boer Een samenwerkingsproject van

Ideëën voor een dialoog over Duurzaamheid in de relatie Stad en Platteland.

Onze steden verkleuren in een rap tempo. Is nu 9% van de totale bevolking in Nederland allochtoon, in 2015 zal dit percentage naar verwachting gestegen zijn naar 14%. Veel allochtonen zullen in steden wonen, met name in zogenaamde aandachtsgebieden of achterstandswijken, waar mensen niet of nauwelijks affiniteit hebben met het platteland. Anderszins hebben de meeste bewoners en de boeren op het platteland vertekende beelden van het wonen en leven in de dichtbevolkte wijken van de stad. Het LCO wil hier verandering in aanbrengen. Met het project Boeren in de Buurt, Buurten bij de Boer wil zij een dialoog en uitwisseling tot stand te brengen.

In deze dialoog willen we de stadsbewoner kennis laten maken met het "boeren leven" en de boeren een kijkje laten nemen in de wijk. Centraal staan daarbij steeds "duurzaamheid" en "duurzame leefstijlen".

Zelfpluk gaarden in Deventer

De stichting Issala, een groep actieve boeren en boerinnen van de GLTO in Deventer die kleinschalig werken, wil de stadsbevolking betrekken bij de ontwikkeling van het platteland. Zij zien streek-eigen producten en 'kamperen bij de boer' als een goede mogelijkheid. Veel allochtonen recreëren in een park; zij picknicken daar, maar waarom zouden zij dat niet op het platteland doen? Misschien kunnen boeren die tegen de stadsrand aanzitten daar wel ruimte voor beschikbaar stellen.

De Samenwerkende Organisaties

Buitenlanders Deventer wil wel 'fiets' met het platteland doen. Vooral voor migranten van de 1e generatie lijkt dit vanzelfsprekend, aangezien de meeste van hen in het land van herkomst op het platteland woonachtig waren. Degenen die tot de 2e of 3e generatie

behoren, hebben echter over het algemeen totaal geen interesse voor het platteland.

Er zijn over en weer al kennismakingsbezoeken georganiseerd. Een fietstocht met bedrijfsbezoeken in de buurtschappen rond Deventer werd gevolgd door een Moskee bezoek in de stad. Beide partijen waren zeer tevreden. Deze vrije manier van cultuur uitwisseling neemt vooroordelen weg en leverde een aantal ideeën voor een vervolg. Zo zou men graag zelfpluktuinen bij boeren willen realiseren, en informatie over huisverkoopadressen verspreiden.

Ook het LTO (de Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland) wil bevorderen dat mensen die op het platteland wonen en de bewoners van buitenwijken van steden nadenken over de ontwikkelingskansen en mogelijkheden van de land- en tuinbouw. Het is belangrijk dat burgers worden betrokken bij de hele planvorming of streekverbetering.

Ruraal debat

Het Overlegplatform Duinboeren in Helvoirt voert al jaren vernieuwende projecten uit om het economisch perspectief te verbeteren van de boeren rondom het Nationaal Park i.o. Loonse en Drunense Duinen. Ze werkt daarbij intensief samen met andere partijen in een Ruraal Debat met de stad. Wil de landbouw toekomst hebben in het gebied dan zal deze zich steeds meer moeten richten op de wensen en behoeften van burgers in de stad.

Daarom is er contact gelegd met het Marokkaans Platform in Den Bosch. Dit is een samenwerkingsverband van enkele wijkcomités, de twee moskeën en de jongerenorganisatie. Sommige Marokkanen komen wel op het platteland om agrarische producten te kopen, maar van een echte dialoog is nog nooit sprake geweest. Wellicht is er vanuit de Marokkaanse gemeenschap behoefte aan andere producten en diensten die het platteland en de boeren zouden kunnen leveren. Er

zijn enkele geiten- en schapenhouders in het gebied, die mogelijk kunnen inspelen op de vraag naar vlees of zuivelproducten. Een minder voor de hand liggende mogelijkheid is dat boeren aan Marokkanen de gelegenheid geven om mee te helpen op het boerenbedrijf. Vooral veel oudere Marokkanen hebben een agrarische afkomst en zijn vaak op zoek naar een zinvolle tijdsbesteding.

Voordat je afspraken kunt maken over te leveren producten of diensten moet je elkaar eerst leren kennen. Daarom zijn er plannen voor uitwisselingsbijeenkomsten met bedrijfs- en moskeebezoeken en bijbehorende winkeltjes, om de dialoog op gang te brengen. Pas als het wederzijdse vertrouwen is gegroeid en de partijen elkaar kennen, kunnen wellicht concrete samenwerkingsprojecten worden opgezet, zoals een regelmatige afzet van Duinboerenproducten aan de stad of het leveren van 'meewerkplaatsen' op de boerderij.

In bepaalde wijken zijn veel allochtone groenteboeren en slagers gevestigd. De boeren in de buurt zouden iets voor deze winkels kunnen betekenen. Maar er is erg weinig bekend over de vraag van allochtonen. Er is een geheel eigen markt van afzetkanalen en inkoop.

Wijkadoptie

Op Schouwen Duivenland heeft een groep boeren een achterstandswijk geadopteerd. Dat betekent dat zij, volgens afspraak, telen wat de bewoners kunnen gebruiken.

Voor boeren hoeft het economisch motief in deze dialoog niet voorop te staan. Het leveren van rust, ruimte en groen zijn ook belangrijke producten voor de stedeling.

Milieu-participatie in Bos en Lommer
Het Bureau Intercultureel Werk Bos en Lommer in Amsterdam, werkt vanuit een buurtgericht Natuur en Milieu Centrum

LCO met LTO en FORUM

'Nahla'. Daar loopt onder andere een programma Ecokids voor jongeren, die een uitwisselingsproject starten met plattelandsjongeren in Stehat, Marokko. Een van de geplande activiteiten is het leren over de land- en tuinbouw hier en daar. Naast het aanleggen van een mondiale tuin, staan ook bedrijfsbezoeken op het programma. Het gaat er om dat kinderen die tussen beton leven, natuur besef ontwikkelen.

Er is grote behoefte aan meer adressen van boeren rondom de stad, die excursiegroepen willen ontvangen. Voor Bos en Lommer is het de uitnodiging aan de boeren om te investeren in de jeugd en hun toekomst, zij hebben de stad vlak voor de deur en kunnen de mogelijkheden benutten.

Maar ook volwassenen worden meetrokken in dit programma van duurzaamheid en milieu-participatie. Sommigen deelnemers aan de cursus milieuvriendelijk tuinieren willen leren op een professionele wijze te tuinieren om er een boterham aan te kunnen verdienen.

Bovenstaande is een uitnodiging aan plaatselijke afdelingen van LTO Nederland enerzijds en het (allochtone) opbouwwerk in de steden om wederzijds initiatief te nemen tot een uitwisseling en dialoog.

Overigens organiseert het LTO Nederland 'Ondernemers van Nature' jaarlijks een week van het platteland, dit jaar van 14 tot 22 september. Wellicht kan in deze week een eerste begin worden gemaakt met het leggen van contacten.

Voor informatie over het initiatief:
Landelijk Centrum Opbouwwerk LCO,
Gerwine Wuring,
Postbus 1004,
8001 BA Zwolle,
tel. 038 4232112
e mail: gerwine@lcoz.demon.nl

FORUM, Instituut voor Multiculturele
Ontwikkeling, Jeroen Pattipeilohy, Postbus
201, Utrecht, tel. 030 2964314 e mail: j.pattipeilohy@forum.imo.nl
LTO Nederland 'Ondernemers van Nature',
Herman van Dinther,
Postbus 29773,
2502 LT Den Haag,
tel. 070 3382707
e mail: hvdint@zlto.nl

Ideeën
voor een
dialoog
over
Duurzaam
heid in de
relatie
Stad en
Platteland

Nederlandse opbouwwerkers richten beroepsvereniging op

De beroepsgroep opbouwwerkers in Nederland beschikt sinds vrijdag-middag 29 juni 2001 over een eigen Beroepsvereniging Opbouwwerkers Nederland.

Op die middag meldden alle in vergadercentrum De Kargadoor in Utrecht aanwezige leden van de initiatiefgroep beroepsvereniging zich schriftelijk aan als lid van de op te richten vereniging.

Tijdens de aansluitende vergadering werden de laatste wijzigingen in de voorliggende concept statuten en huishoudelijk reglement aangebracht. En aansluitend werd met hand opsteken unaniem besloten tot oprichting van de vereniging.

Na het applaus volgde de bestuursverkiezing, waarna het zeven leden tellende bestuur voor de eerste maal plaatsnam aan de bestuurstafel.

Tot bestuursleden werden gekozen: Fennie Heetveld (Doetinchem), Ed Kooger (Tilburg), Henk Duis (Eindhoven), Cypriel Thomas (Amsterdam), Lieneke Boven (Hoogeveen), Frank van den Hof (Rotterdam) en Peter Overmars (Apeldoorn).

In een eerste reactie verklaarde het bestuur de eigen teambuilding en de ontwikkeling van een plan de campagne als prioriteit te zien.

De eerste felicitaties voor de nieuwe beroepsvereniging kwamen van Drs. Marja van der Werf, voorzitter SBO, Dick Bussing van het College van Toezicht en Wil van de Leur van het LCO. Uit hun woorden bleek dat de beroepsvereniging er zeker niet alleen voor zal staan in de komende tijd. En er waren kleurige bossen rozen voor alle nieuwe bestuursleden, een geste van een van de initiatief-groepleden. Aansluitend werd een statieportret gemaakt en volgde een toast op de beroepsvereniging.

Integriteit en kwaliteit staan voorop. In de voorbereidingsperiode die aan de oprichting vooraf ging, werden op een bredere startbijeenkoms vertrekpunten en oogmerken van de beroepsvereniging besproken en de organisatorische vormgeving. Bij deze gelegenheid werd tevens de initiatiefgroep samengesteld die het voorbereidende werk zou verzetten.

Er is voor gekozen in de doelstelling de integriteit en de kwaliteit van de beroepsuitoefening centraal te stellen.

Belangenbehartiging – ook een vitale functie – stoelt in de opvatting van de grondleggers op integriteit en kwaliteit. Die opvatting vindt in de statuten van de beroepsvereniging nadere onderstreping door de acceptatie van leden afhankelijk te stellen van het onderschrijven van het Statuut Opbouwwerk.

Voor de organisatorische vormgeving hebben de oprichters gekozen voor het model dat door de Vereniging voor Kinder- en Jeugd-psychotherapie wordt gehanteerd, een in omvang met het opbouwwerk vergelijkbare beroepsgroep.

Hoewel binnen de vereniging uiteraard alle leden gelijke rechten hebben, worden voor de leden die opgenomen zijn in het Register Opbouwwerkers wel enkele (extra) verplichtingen vastgelegd: zij worden geacht hun inschrijving daarin regelmatig te valideren door aantoonbare bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep en collegiale dienstverlening.

Presentatie tijdens de Vakconferentie Opbouwwerk 2001

Het bestuur zal (met in achtneming van de vakantie-periode) thans allereerst haar plan de campagne ontwikkelen. Belangrijk onderdeel daarvan vormt uiteraard een gerichte ledenwerf-campagne. Deze zal in het najaar van start gaan. Een meer groot-schalige "coming out" van de vereniging wordt voorzien tijdens de jaarlijkse Vakconferentie Opbouwwerk, die dit jaar op woensdag 21 november gehouden zal worden.

De Beroepsvereniging Opbouwwerkers Nederland – in de wandeling BON – heeft haar secretariaat gevestigd aan de Prinsegracht 51, 2512 EX in Den Haag.

□

Huurdersleed

Merkwaardige televisiereclame. Gezonde ouderen bij een fraai aanleunappartement, echtparen die net voor een miljoen hun tweedonder-één-kap hebben verkocht – kinderen de deur uit, nietwaar – om zorgeloos een luxe huurwoning te betrekken. En nog meer types die je niet zo snel tegenkomt in je eigen achterstands... excuseer, áándachtswijk. Impulswijk mag ook van minister Van Boxtel.

Het is een campagne van de corporaties, de woonbazen die niet alleen bijna alle goedkope woningen, maar ook vergaande juridische en politieke bevoegdheden bezitten over ons, de huurders.

Het schijnt dat ze een beetje genoeg van ons hebben en daarom zoeken ze nieuwe doelgroepen waaraan ze luxe woondiensten kunnen slijten. Zonder al die vervelende leefbaarheidsproblemen die in onze buurten spelen.

Wel eens geprobeerd om aan een woningbezitter uit te leggen wat huren is? Lukt je niet, het enige dat hij ervan begrijpt is de seniorenflat van zijn moeder. Maar in je economisch productieve jaren? De spotjes tonen niet voor niets mensen met geld, voor wie huren geen noodzaak is maar een ontspannen alternatief in sommige levensfasen. De sociale huursector is net als het onderwijs een sovjetzone, ondanks het feit dat in de wereld van de woningcorporaties een halfbakken privatisering aan de gang is.

Net zoals bij andere halfbakken privatiseringen (NS, de kabel) heeft de consument het nakijken. Alleen is het hier nog erger. Huurders hebben totaal geen zeggenschap over het wonen. Een ondernemingsraad moet volgens de wet toestemming geven als de directie een fusie overweegt. Kom daar eens om in het wonen; de Overlegwet is een lachertje.

Huurverhogingen? Flink boven het inflatiepeil, zonder dat de Economische Controledienst ingrijpt. Monopolies? Er is geen toezichthouder voor de sociale huursector. Zelfs geen geschillenregeling, zoals in het openbaar vervoer. De huurder is géén mondige burger. Bij de Consumentenbond en op internet kun je producten en diensten vergelijken. Ook handig voor mensen die een huis gaan kopen. Mijn flat wordt gedeeltelijk verkocht aan de huurders. Maar de bewoners die om inzicht vroegen in het achterstallig onderhoud en de exploitatie, kregen nul op het rekest.

Wanneer begint de renovatie? We doen ons best, zei de woonbaas. Was er al meer bekend over de nachtopvang voor zwerfjunken die nu in het trappenhuis slapen? Helaas, daar gaan wij niet over. Bedrijven moeten verantwoording afleggen aan de aandeelhouders, huisbazen niet aan de huurders. Zolang de Amsterdamse politie de junken nog van de toeristische binnenstad naar de Bijlmer veegt, zitten de flatbewoners met de gevolgen. Functioneel analfabete Antillianen met een strafblad komen altijd in Den Helder, Dordrecht of de Bijlmer terecht

en nooit in het rustieke Driebergen-Zeist of waar de publieke elite ook woont.

"Jij vergeet," wierp een collega met koophuis laatst tegen, "dat huurders veel meer bescherming genieten dan andere consumenten." Even denk je op zo'n moment: heb ik contact? Het spijt me dat ik deze wijddopen deur moet intrappen: fantastisch dat wij in ons rijke land de basisbehoeften goed hebben geregeld. Stop de persen: bijna iedereen heeft te eten en een dak boven het hoofd! We hebben huurbescherming, dus discussie gesloten?

"Het is toch logisch dat de huurders weinig te vertellen hebben? De éígenaar beslist," beweerde een andere huisbezittende collega zonder blikken of blozen.

Het valt ook niet te begrijpen als je zelf niet huurt. Je huis is net zo persoonlijk als je kleren. Daarom geloof ik alleen in wonen onder je éígen dak en niet langer in – uiterst moeizame – hervormingen van de huursector.

I have a dream: de emancipatie van de bewoner. Iedereen wordt eigenaar, zoals je ook je eigen kleding en vakantiecarravan bezit. Met steun van het opbouwwerk en goede cursussen over de financieel-juridische kant moet dat toch te doen zijn. Kun je nog niet kopen, dan spaar je eigendomsbewijzen. Na een jaar of vijftien is de woning van jou en heb je de zeggenschap over het wonen.

Het zou me een lief ding waard zijn als huurders in verzet kwamen tegen de bevoogding van hun privéleven. Waarom moet ik toch altijd aan Mussolini en Salazar denken als ik het woord corporatie lees?

Bernadette de Wit, journalist en Bijlmerflatliefhebber

Project "Eén loket van

Gemeenten, Arbeidsvoorziening en uitvoeringsinstellingen zullen in de Centra voor Werk en Inkomen (CWI's) via een één-loket werkwijze samenwerken.

Ervaring leert dat veel uitkeringsgerechtigden en werkzoekenden behoefte aan steun hebben in hun contacten met de instanties. Opvang en begeleiding door ervaringsdeskundigen (lotgenotensteun) is een zeer effectieve en laagdrempelige ruggesteun. Doel van het project is om de lokale belangenorganisaties bijeen te brengen om in hun regio's samen een Steunpunt met een spreekuur op te richten

Het Steunpunt gaat uit van de belevingskant en biedt informele steun, gebaseerd op praktijkervaring en kennis. Het project heeft een tweeledig doel:

1. Versterking van de positie van uitkeringsgerechtigden en gehandicapten in Friesland en hun zelforganisaties. Het project moet hen in staat stellen een actieve, initiatiefrijke partij te zijn.
2. Verandering van denken en handelen bij beleidsmakers en uitvoerders ten aanzien van de positie van uitkeringsgerechtigden en gehandicapten. Deze omslag zal moeten resulteren in wederzijds begrip en een dienstverlening die niet de regelgeving maar de situatie van de (hulp)vragers als vertrekpunt neemt.

Partij worden

De organisaties die het Centrum voor Werk en Inkomen moeten inrichten (gemeente, arbeidsvoorziening en uitvoeringsinstellingen) zijn al enkele jaren bezig met het ontwikkelen van allerlei plannen en scenario's. Opvallend is dat ze daarbij de belangenorganisaties nauwelijks betrokken hebben.

Belangenorganisaties van uitkeringsgerechtigden willen daar verandering in brengen. Daarom hebben de belangenorganisaties in

verschillende plaatsen in Friesland zelf het initiatief genomen en zich opgeworpen als een belangrijke partij, namelijk de vertegenwoordiger van de cliënten.

De verschillende organisaties van uitkeringsgerechtigden en gehandicapten in een bepaalde regio hebben besloten om de krachten te bundelen en een gezamenlijk Steunpunt voor Uitkeringsgerechtigden en gehandicapten op te richten. Deze steunpunten verzorgen de eerste opvang van hulp/informatievragers en de (indien nodig) verdere begeleiding in de procedures. Daarnaast willen de Steunpunten de cliëntenparticipatie in de sociale zekerheid en in het gehandicaptenbeleid mee vorm geven en de cliëntenraden en WVG-Steunpunten "voeden" met praktijkervaringen. De samenwerking wordt ontwikkeld volgens het parool "eenheid in verscheidenheid" met respect voor elkaars verschillende culturen, organisatie- en werkvormen.

Samensmeden van aanbod

De lokale belangenorganisaties moeten niet in een afhankelijke commentaarpositie terecht komen (wat vindt je van de plannen?), maar aantonen dat ze daadwerkelijk een partij zijn die iets te bieden hebben. En waar zijn organisaties van uitkeringsgerechtigden sterk in? De ervaringsdeskundigheid en het vermogen om lotgenoten gewijs en weerbaar te maken, met de praktijk als consequente invalshoek! Uitdaging is dat de belangenorganisaties elkaar in een (CWI)regio weten te vinden en met elkaar één informatie/opvangpunt gaan organiseren. Dit Steunpunt gaat uit van de belevingskant van de cliënt en biedt informele steun, gebaseerd op eigen ervaringen en praktijkgerichte kennis. Individuele hulpverlening en belangenbehartiging door en met lotgenoten zijn dan ook kenmerkend voor het Steunpunt. Daarmee onderscheidt het zich van de één loket opvang in de zorg (de STIP's) en het loket van de CWI's. Deze zijn opgezet vanuit een dienstverleningsinvalshoek van instanties, bijvoorbeeld om na een eerste opvang indicatie- of aanvraagprocedures te starten.

Ervaring leert dat veel personen behoefte hebben een steun in hun contacten met de uitvoeringsorganisaties. Opvang en directe begeleiding door ervaringsdeskundigen is een zeer effectieve ruggesteun. De gezamenlijke belangenorganisaties kunnen daarbij

het volgende bieden:

- * laagdrempelige opvang (lotgenoten helpen lotgenoten);
- * heldere, op praktijkervaringen gebaseerde uitleg over regelingen en procedures, met tips over een plan van aanpak voor de cliënt;
- * voorbereiding van de cliënt; stimuleren van een actieve(re) rol van de cliënt in de contacten met het CWI en andere instanties.
- * meegaan als vertrouwenspersoon, begeleiding tijdens de procedures geven;
- * bij knelpunten rechtstreeks contact leggen met de medewerkers van het CWI en andere instanties om in overleg oplossingen te zoeken;
- * signaleren van terugkerende, structurele knelpunten;
- * "voeding" geven aan de cliëntenraden
- * advisering en begeleiding bij de klachten/bezwaar/beroepsprocedures
- * een bijdrage leveren aan de kwaliteitstoetsing van het CWI.

Inrichting van het Steunpunt

Het Steunpunt van de gezamenlijke belangenbehartigers zal in de buurt van het komende CWI gevestigd kunnen worden. Deze locatie van het steunpunt is echter niet bepalend, voorwaarden als goede bereikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijker. Er zal niet alleen een inlooppreekuur gehuisvest moeten worden, maar ook een ontmoetingsruimte. Belangengroepen weten uit ervaring hoe belangrijk het is om lotgenoten bijeen te brengen en daarmee onderlinge steun te organiseren. In een ontmoetingsruimte kunnen uitkeringsgerechtigden vrijblijvend binnen lopen en informeel ervaringen uitwisselen. Effect is dat ze elkaar weerbaarder maken zonder dat door een hulpverlener aan te pas hoeft te komen. Het spreekuur biedt de (verdere) individuele steun. Mensen die deze ruggesteun krijgen, kunnen beter voorbereid en in een actievere rol een beroep gaan doen op het CWI en andere instanties. Het gezamenlijke spreekuur is het eerste opvangpunt waar alle burgers in een bepaalde regio terecht kunnen.

Bestaande spreekuren van de samenwerkende organisaties worden voorlopig niet opgeheven. Deze spreekuren blijven ook cliënten opvangen en begeleiden en worden ingeschakeld op hun specialiteit, bijvoorbeeld WVG-problemen bij het spreekuur van het WVG-steunpunt of arbeidsrechtelijke vragen bij de

belangenbehartigers"

vakbonden. Het gezamenlijke spreekuur kan dan ook verwijzen naar de spreekuren van drie organisaties. De spreekuren worden goed op elkaar afgestemd. Er is sprake van een "groeimodel": de organisaties kunnen op termijn toewerken maar bundeling van de spreekuren in het ene gezamenlijke spreekuur (zie later stand van zaken Smallingerland).

Het spreekuur van een Steunpunt richt zich niet alleen op de formele CWI-doelgroep, maar op alle burgers die uitkeringsgerechtigd of gehandicapt zijn/worden. De Friese Steunpunten zullen ook met elkaar samenwerken. Er zullen regelmatig uitwisselingsbijeenkomsten en afstemmingsbijeenkomsten worden gehouden.

Spreekuur

De samenwerkende organisaties zijn verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van een gezamenlijk spreekuur. Er wordt een team samengesteld, bestaande uit adviseurs/spreekuurhouders of kaderleden die daarvoor opgeleid en ingewerkt willen worden. Het team bestaat uit 4 tot 6 personen. Het team verzorgt bij toerbeurt via een (maand)rooster de bezetting van het spreekuur.

Twee spreekuurhouders draaien wekelijks samen het spreekuur op een vaste ochtend of middag. Dat gebeurt in een gebouw dat toegankelijk is voor gehandicapten en dat makkelijk te bereiken is. De nieuwe vrijwilligers krijgen scholing van het Fries WAO

Beraad en worden ingewerkt door een ervaren spreekuurhouder (mentor).

Burgers kunnen op het spreekuur terecht met allerlei vragen op het gebied van de Sociale Zekerheid en voorzieningen. Het spreekuur biedt naast allerhande informatie ook verdere begeleiding. Doel is om cliënten meer wegwijs en weerbaar te maken, zodat ze goed voorbereid een beroep op instanties kunnen doen. Vooral mensen die een keuringsprocedure (voor een uitkering of voorziening) of een reïntegratietraject boven het hoofd hangt, worden door de spreekuurhouder goed voorbereid en eventueel begeleid. De begeleiding houdt in dat de spreekuurhouder met de cliënt meegaat naar de instantie of vervolggesprekken voert. Voor de verdere contacten kan ook een beroep gedaan worden op de advies/spreekuurmogelijkheden van de samenwerkende organisaties, bijvoorbeeld voor speciale hulp op het terrein van

de voorzieningen (WVG). Mensen die vanwege hun handicap of mobiliteit niet in staat zijn om het spreekuur in hun regio te bezoeken kunnen een afspraak maken voor een huisbezoek. Een spreekuurhouder van het Steunpunt of een collega-spreekuurhouder uit de provinciale Pool "Flying Spreekuurhouders" van het Fries WAO Beraad wordt dan ingeschakeld. In de regio kunnen mensen overigens voor vragen ook terecht bij contactpersonen van het Steunpunt. Deze contactpersonen kunnen eenvoudige vragen beantwoorden of direct een spreekuurhouder inschakelen.

Het spreekuur is een algemeen spreekuur voor uitkeringsgerechtigden en gehandicapten: iedereen kan gratis terecht voor advies en hulp. De cliënten kunnen kiezen of ze wel of niet lid willen worden van een organisatie van het Steunpunt. De spreekuurhouders werken nauw samen met collega-spreekuurhouders uit overige gemeenten in Friesland voor onderlinge advisering en doorverwijzing.

Stand van zaken

Het Fries WAO Beraad is twee jaar geleden van start gegaan met het bijeenbrengen van belangengenorganisaties in regio's. De stand van zaken is als volgt:

Bolsward

De samenwerkende organisaties zijn: Bouw en Houtbond FNV, WVG-ZW Friesland en ANGO West. Deze groepen hebben een subsidieverzoek ingediend bij de gemeente Bolsward, maar er is nog geen definitief besluit, het hoofd Sociale Zaken is positief. De samenwerkende organisaties houden een spreekuur in Bolsward, dat echter gerenoverd moet worden; meer steun van organisaties en meer menskracht. De regio valt onder het CWI in Sneek.

Noord-WestFriesland(5 samenwerkende gemeenten)

De samenwerkende organisaties zijn: FNV-Franekeradeel/Harlingen, PCOB, ANBO, WVG Koepel 5, ANGO, Cliëntenraad Sociale Zaken. De dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid NW Friesland heeft een subsidie toegekend van f 3.210,— op jaarbasis (dit is de helft van het gevraagde bedrag). De dienst vindt dat de andere CWI partners en enkele deelnemende organisaties ook kunnen bijdragen in de kosten. Er is een gezamenlijk spreekuur in Franeker dat eveneens

versterkt moet worden. De regio valt onder het CWI in Franeker.

Dongeradeel

De samenwerkende organisaties zijn: FNV Bondgenoten, CNV Noord Friesland, Platform Gehandicaptenbeleid en de ANGO. De ouderenbonden en de cliëntenraad Sociale Zaken ontbreken tot nu toe, met deze organisaties vinden oriënterende gesprekken plaats. De gemeente Dongeradeel heeft een subsidie toegekend van f 1.500,— per jaar, met terugwerkende kracht voor het jaar 2000. Dit is bijna een derde van het gevraagde bedrag. De gemeente baseert dat op dezelfde overwegingen als de dienst Noord West Friesland. Er is een gezamenlijk spreekuur dat ook versterking nodig heeft en waarvoor een geschiktere locatie gezocht moet worden. De regio valt onder het CWI in Dokkum.

Opsterland

De samenwerkende organisaties zijn: FNV Opsterland, CNV Opsterland, Vrouwenbond FNV, PCOB, ANBO, KBO, Platform WVG Opsterland, Werkgroep Toegankelijkheid, Vrouwen en Bijstand, ABVA/KABO, WAO Belangengroep Opsterland, Cliëntenplatform Opsterland en ANGO. Deze groepen hebben hun initiatief in september 2000 gepresenteerd in het gemeentehuis. Wethouder Duursma zei vanachter een mobiel loket steun toe en maakte dit ook waar; de gemeente verstrekt een subsidie van f 18.450,— op jaarbasis. De organisaties hebben de Vereniging Steunpunt Uitkeringsgerechtigden en gehandicapten Opsterland (SUGO) opgericht. Het spreekuur van de WAO Belangengroep wordt verbreed tot een gezamenlijk spreekuur. De regio valt onder het CWI in Drachten.

Weststellingwerf

De organisaties FNV-UGO, FNV Bondgenoten, COSBO (samenwerkende Ouderenbonden), Vrouwen en Bijstand, Ondernemingsraad WIW, Raad van Kerken en Platform Uitkeringsgerechtigden Weststellingwerf hebben de intentie uitgesproken om te komen tot een Steunpunt. Na verbreding wordt de gemeente gevraagd het initiatief financieel te ondersteunen. De regio valt onder het CWI in Heerenveen.

Heerenveen

In Heerenveen is het initiatief nog zeer pril. Verschillende belangenbehartigers van uitkeringsgerechtigden en gehandicapten worden uitgenodigd om mee te doen in het initiatief, met het doel om ook in Heerenveen een Steunpunt op te richten. De regio valt onder het CWI in Heerenveen.

Smallingerland

De samenwerkende organisaties zijn: CNV Senioren Platform, SOS Samenwerkende Ouderen Bonden Smallingerland, Comité Vrouwen en Bijstand, WAO Beraad Smallingerland, Cliëntenraad Smallingerland (waarnemer), de Arme Kant van Drachten, en de ANGO. Deze samenwerkende organisaties hebben de vereniging Steunpunt Uitkeringsgerechtigden en gehandicapten Smallingerland (SUS) opgericht. Het bestuur bestaat uit afgevaardigden van de verschillende aangesloten belangenbehartigers. De woningbouwvereniging vierde haar jubileum

en gaf te kennen een goed doel te willen sponsoren. De voorzitter van het SUS is hier direct op afgestapt en dit heeft er in geresulteerd dat de woningbouwvereniging voor f 19.000,— op jaarbasis sponsort, door middel van het beschikbaar stellen van kantoor- en ontmoetingsruimte. Momenteel wordt er een Ketelhuis verbouwd en geschikt gemaakt voor de spreekuur- en ontmoetingsruimte.

Alle organisaties die deelnemen aan het initiatief zullen hun eigen spreekuur gaan huisvesten in het Ketelhuis. Het Juliana Welzijnsfonds stelt f 9.000,— beschikbaar voor de inrichting van het pand. Het CNV draagt voor f 2.500,— bij aan scholing.

De Stichting Welzijn Smallingerland levert op jaarbasis 40 uur opbouwwerksteun en daarnaast nog een bedrag van f 2.000,— per jaar en de gemeente Smallingerland heeft een subsidie toegekend van f 10.450,— op jaarbasis.

Het SUS staat er goed voor en kan begin september de kantoor- en ontmoetingsruimte in

gebruik gaan nemen. De regio valt onder het CWI in Drachten.

Een vergelijking tussen de initiatieven laat zien dat de subsidiebedragen nogal sterk verschillen. De noordelijke gemeenten verstrekken bescheiden subsidies, maar onderschrijven wel het belang van de Steunpunten. We zien hier dan ook uit van het "groei-model"; de steunpunten laten eerst zien wat ze waard zijn. De helft van Friesland is aan de slag met het ene loket van belangenbehartigers. De andere helft wordt dit jaar in beweging gebracht!

Voor meer informatie:

Margreeth Rebers-Knottnerus
Fries WAO Beraad te Leeuwarden,
tel 058 - 2139992
fw.beraad@hetnet.nl

Stichting BOOG voert -in opdracht van bewonersorganisaties, belangenorganisaties, gemeentelijke diensten en corporaties- o.a. projecten uit op het terrein van leefbaarheid, wonen en integratie, waarbij ondersteuning wordt geboden aan bewoners- en migrantengroepen. Stichting BOOG wordt gekenmerkt door een zakelijke, op onderhandeling en resultaat gerichte werkcultuur. De komende jaren ziet Stichting BOOG zich geplaatst voor een aantal uitdagingen zoals vergroting van de positie op de markt in Den Haag en omgeving en versterking van de kwaliteit van de dienstverlening. Stichting BOOG zoekt -zowel per direct als op termijn-

ADVISEURS

De taken.

- Projecten worden uitgevoerd in opdracht. In dat kader adviseert u ondersteunt u bewoners en anderen organisatorisch en inhoudelijk binnen projecten en werkt u samen met gemeentelijke- en andere instellingen.
- Inhoudelijke ontwikkeling van diensten en producten.

Uw profiel.

U beschikt minimaal over een HBO werk- en denkniveau en u heeft aantoonbaar affiniteit met maatschappelijke vraagstukken en samenlevingsopbouw. U bent sensitief t.a.v. het krachtenveld waarbinnen Stichting BOOG werkzaam is dan wel waarbinnen u projecten uitvoert. U bent in staat relevante netwerken te ontwikkelen en te onderhouden.

U bent klantgericht in uw opereren en heeft een resultaatgerichte werkwijze. Daarbij bent u ook in staat een heldere analyse te maken van situaties en in onderhandelingen een win-win situatie te realiseren. Tot slot beschikt u over uitstekende contactuele eigenschappen, heeft u gevoel voor humor en een open, flexibele instelling.

Ons aanbod.

Een interessante en uitdagende functie binnen een organisatie waar kwaliteit centraal staat en waar medewerkers voortdurend mogelijkheden krijgen om zich te scholen en te ontwikkelen. Afhankelijk van functie, opleiding, leeftijd en ervaring wordt een salaris geboden tussen f 4.586,- en f 6.072,- bruto per maand bij een volledige werkweek (CAO Welzijnswerk).

Uw reactie.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Helen Scherpenisse, manager P&O, telefoon 070-3121250. Een profielschets is op te vragen op bovenstaand telefoonnummer. Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie richten aan: Stichting BOOG, Westeinde 51- 53, 2512 GV Den Haag, t.a.v. H. Scherpenisse o.v.v. vacature adviseur.

In uw sollicitatie geeft u naast uw achtergrond en ervaring expliciet aan wat u te bieden heeft t.a.v. bovenstaande profiel.

Kandidaten met een Turkse of Marokkaanse achtergrond worden nadrukkelijk verzocht te solliciteren.

Acquisitie n.v.v. deze advertentie wordt niet op prijs gesteld.

Geparkeerde auto staat plots op invalidenplek

Vlijt kan de medewerkers van de Haagse dienst Stadsbeheer niet worden ontzegd. Tact des te meer. In opdracht van de gemeente togen de noeste arbeiders deze week naar de Kritzingerstraat om daar een gehandicaptenparkeerplaats te creëren. Op de plaats van bestemming aangekomen, stuitten de 'stadsbeheerders' op een probleem. Op de aan te leggen parkeerplek stonde reeds een auto geparkeerd. Geheel legaal, met geldige parkeervergunning. Maar omdat opdracht nu eenmaal opdracht is, gingen de medewerkers van Stadsbeheer op hun knieën om het kruis onder de auto door te schilderen. Vervolgens werd het blauwe bord met rolstoel naast de wagen geplaatst en stond de auto plots op een invalidenparkeerplaats.

Sleepwagen

Het gevolg: passerende parkeercontroleurs zagen de auto op de parkeerplek voor invaliden staan en belden de sleepwagen. Deze takelde de auto weg. Onder het toeziend oog van een groep buurtbewoners, die niet meer bijkwamen van het lachen. "We zeiden nog: 'Dat kan toch niet'. Maar de chauffeur van de sleepdienst had nu eenmaal opdracht gekregen van de politie en nam de auto mee", vertelt één van hen.

Op de plekken waar de banden van het voertuig stonden, is het witte kruis onderbroken.

"Het is niet helemaal goed gegaan", geeft een woordvoester van de dienst Stadsbeheer toe. "Dit had natuurlijk niet mogen gebeuren. Vanzelfsprekend hoeft de eigenares van de auto niets te betalen." Het is de woordvoester een raadsel hoe de medewerkers het kruis onder de auto door hebben geschilderd.

De eigenares van de auto verkeerde gistermiddag overigens nog in het ongewisse over wat er met haar auto is gebeurd. De dienst Stadsbeheer kent haar identiteit, maar had nog geen contact met haar kunnen krijgen. (Haagsche Courant, 16 juni 2001, door Robbert Salome)

Naschrift

Eén dag later stond in de krant te lezen dat de mevrouw in kwestie een bonnetje en een bloemetje heeft ontvangen van de dienst Stadsbeheer vanwege het ongemak, hetgeen onze cartoonist inspireerde tot het maken van de afgebeelde cartoon.

Priis f 5000,- foar doarpskrante Driezum-Wâlterwâld

Sy hawwe der lêstlyn in feestlike dei fan makke by de priisúttrikking fan de wedstriid foar doarpskrantsjes fan it LCO yn Den Haach. De manlju fan de redaksje likegoed as de froulju. Al seagen de earsten it alhiel net sitten en doch mei oan de wedstriid. 'Bliid dat wy dochs trochset hawwe,' seit Anske Huisjes fan Wâlterswâld. 'Wy krigen ek reaksje út de doarpen. Jimme moatte opstjoere, wy hawwe hjir sa'n moaie doarpskrante. No, en no hawwe wy de earste priis. Dat hiene wy net ferwachte, it wie in komplette ferrassing!' Fan de 182 ynstjoerings dy't se yn Den Haach by it LCO te ferwurkjen krigen, kamen 109 út Fryslân. Gjin wûnder dat der fan de njoggen nominearren fjouwer 'Frysk' wiene!

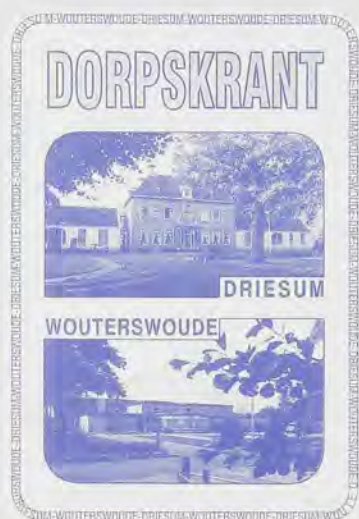
Jaep Bouma, Anske Huisjes, Piet Reitsma, Audree Hofer en Joukje Hamersma, dy't mei har fiven de redaksje fan doarpskrante Driezum-Wâlterswâld foarmje, binne der suver noch feraltetearre fan, Sy wûnen mei harren kreas ierfde doarpskrante de haadpriis yn de kategory Foarmjouwing en Presentaasje. Harren krante hat meastentijds sa tusken de 24 en 32 siden mei in kreas full-colour omkapt mei sfearfoto's fan Driezum en Wâlterswâld. De ynhal is oersichtelik en befettet nijs fan de ferienings, de, skoallen, de tsjerken en fan Doarpsbelang. Fierders tal fan 'gesellige' rubriken mei lyts nijs en tips. Joukje Hamersma: 'Wy hiene net ferwachte dat wy yn 'e prizen falle soene. Wy diene eins mei foar de beoardieling. Wolst graach witte wat in oar fan dyn krante fynt. En wat punten foar ferbettering wêze kinne.' De redaksje reagearre op 'e oprop fan de F-side om mei te dwaan oan in wedstriid foar doarps-, wyk- en buertkranten organisearre troch it LCO (Landelijk Centrum Opbouwwerk) yn Den Haach. Ynljochtings en wedstriidformulieren koene fia de F-side oanfrege wurde en it bliken dat dat in goede opset wie. Al gauëflich kamen der lûden út Den Haach wei dat der wol in hiele soad Fryske krantsjes ynkamen! Ek fragen fan F-side lêzers oft der wol Frysk yn stean mocht. Fansels mocht dat wol, graach sels, want alle ynstjoerde kranten waarden ek hifke op harren taalgebrûk. Njonken it Frysk waard der yn elts gefal ek noch yn it Papiamento, Turksk, Marokkaansk, Antilliaansk, Grinzersk, Drintsk en Limburchsk skreaun.

Hamersma sit sa'n oardel jier yn 'e redaksje en hâldt har dwaande mei de buroredaksje en it sammeljen fan de gegevens fan de ferskate kontaktpersoanen op de beide doarpen dy't houliken, jubilea, berden en stjergefallen trochjouwe. Anske Huisjes makket sûnt fiif jier diel út fan de redaksje. Sy fersoarget de lay-out. 'Yn 'e praktyk komt it derop del dat ik al it materiaal dat wy krigen hawwe rubrisearje. Ik sykje de plaatsjes derby, bepaal de folchoarder en meitsje alles safier klear dat it nei de printer kin. Dy typt de saak dan yn - wy krije noch in soad materiaal dat mei de hân skreaun is - en dan komt it wer werom foar korreksje.' Mei haadredakteur Jaep Bouma docht se dan noch de lêste taalkorreksjes. Piet Reitsma, lykas Jaep Bouma in man fan 'e earste oere, hellel de krantsjes by de printer wei en bringt se nei de besoargers op de beide doarpen. Huisjes: 'Der wurde alle

kearen sa'n lytse 800 nûmers besoarge. Om't de doarpskrante útkomt ûnder ferantwurdlikens fan Doarpsbelang komt in grut part fan it jild ek út dy boarne. Fierders binne der fansels advertinsje ynkkomsten, dat fersoarget Audree Hofer.'

It sjurypanel fan it LCO, dat út tsien leden bestie, krige begjin dit jier achttjien krantsjes de man mei nei hûs om te lêzen en te beoardieljen. Der moast tocht wurde om maatskiplike relevânsje, foarmjouwing, taalgebrûk, ensafuorthinne. Der kamen tige profesjonele krantsjes yn, dúdlik makke mei in soad subsydje. Mar ek striemin kopiearre en ynoar heistere eksimplaren. Flutkrantsjes, mar ek dy't mei leafde makke wiene, mei in boadskip oan de lêzers. De fjouwer nominearren út Fryslân wiene: De Driuwpôle fan Wâldsein, Einekoer fan Gytsjerk, Diggelfjoer fan Wommels en de doarpskrante fan Driezum-Wâlterswâld. De lêste krige op 9 maaie yn it stedhûs fan Utert de Stimio Prijs foar Foarmjouwing en Presentaasje, in grouwe jildpriis fan f.5000,-! De oare beide prizen gongen nei wykkrante 'Het Verre Westen' út Rotterdam en 'De Binnenstadskrant' fan Utert. Alle dielnimmers krije noch foar de simmerfakânsje in panelkrante, in sertifikaat fan dielname en in persoanlik sjuryrapport tastjoerd fia it LCO yn Den Haach.

(troch Ingrid Wagenaar, FSide, 2001, simmermoanne, de 12de)

Kleur in armoede

Lange tijd is gedacht dat er geen verschil was tussen 'gewone' armoede en armoede onder allochtonen. Tot enkele jaren geleden, toen langzaam maar zeker de verkleuring van de armoede zichtbaar werd, omdat onder de bevolking met een minimuminkomen veel allochtonen zijn.

Forum, het instituut voor multiculturele ontwikkeling, en Sjakuus, het samenwerkingsverband voor sociale en economische rechtvaardigheid werken sinds 1997 samen in het project Aanpak. Dit project richt op het versterken van de stem van mensen met een minimuminkomen zelf en zij wil het eenzijdige beeld doorbreken dat armoede vooral een probleem is van arme individuen. Aanpak ontwikkelt een visie op armoede als samenlevingsvraagstuk en wil groepen ondersteunen die zich met dit onderwerp bezig houden. De laatste jaren neemt de belangstelling voor de specifieke armoedeproblemen van

allochtonen toe. Sjakuus en Forum hebben gemerkt dat bij velen basale kennis van de specifieke problemen van arme allochtonen ontbreekt. Daarnaast werd opgemerkt dat de huidige regelgeving om armoede te bestrijden in veel gevallen onvoldoende inspeelt op de specifieke situatie van allochtonen. In de wijze waarop allochtonen benaderd worden, staat vaak het verlenen van hulp centraal. Dat is op zich een goede zaak, maar het kan geen kwaad om ook eens een andere bril op te zetten en naar allochtonen te kijken in hun specifieke situaties. Aan de andere kant zit er ook kleur in armoede en dat wil zeggen dat veel allochtonen andere opvattingen hebben over wat belangrijk is in het leven: over het voor elkaar zorgen, over het solidair zijn met je verwanten en soms ook over het omgaan met tijd en geld.

Forum en Sjakuus hebben over dit onderwerp een brochure geschreven als informatieve handreiking voor die organisaties en individuen die vanwege hun betrokkenheid of beroep te maken hebben met armoede onder allochtonen. In deze brochure over allochtonen en armoede worden knelpunten en problemen belicht die allochtonen met een mini-

muminkomen tegenkomen. Over hoe armoede onder allochtonen ontstaat of voortbestaat en hoe dat te verklaren is, maar ook over hoe die knelpunten aangepakt zouden kunnen worden in samenwerking tussen belangenorganisaties van uitkeringsgerechtigden en zelforganisaties van allochtonen. De brochure is bedoeld als een stimulans voor belangengroepen om elkaar op te zoeken en samen punten ter verbetering van het gemeentelijk minimabeleid gericht op allochtonen aan de orde te stellen.

Momenteel worden activiteiten voor intercultureel werken in en met groepen voor uitkeringsgerechtigden en zelforganisaties van allochtonen verder ontwikkeld. Heeft u belangstelling voor deze activiteiten dan kunt u contact opnemen met Sjakuus, Wilma Kuiper of Zorica Majic.

De brochure is gratis en te bestellen bij Sjakuus, Plompvorengracht 19, 3512 CB Utrecht, tel: 030 - 231 48 19, e-mail: info@sjakuus.nl.

Stedelijke transformatie in de wijk

Als ondertitel voert deze brochure van de provincie Zuid-Holland "De rol van de provincie bij de revitalisering van naoorlogse wijken." De brochure bevat voorstellen tot samenwerking met lokale partijen bij de revitalisering van naoorlogse wijken. Hiermee wordt aangegeven hoe de provincie met meerwaarde in de stad kan opereren met behoud van ieders verantwoordelijkheid en respect voor elkaar. De provincie beschouwt dit mede als een antwoord op de landelijke oproep van de 21 middelgrote steden aan de provincies om actiever in hun grote stedenbeleid te participeren, in het bijzonder waar zij de slag van "wijkbeheer naar wijkontwikkeling" willen maken. Gemeentelijke verzoeken ter ondersteuning van de stedelijke transformatie in de wijk zullen door de provincie, vanuit het streekplanka-

der en vanuit het beleid met betrekking tot stedelijke vernieuwing, worden geïmplementeerd en afgestemd met de provinciale gebiedsgerichte programma's, het Actieprogramma Sociaal Beleid en het Provinciaal Grotestedenbeleid. In het voorwoord schrijft Marcel Vissers, gedeputeerde Zuid-Holland voor Ruimtelijke ordening, Volkshuisvesting en Stedelijke vernieuwing en voor het gebied Leidse Regio en Duin- en Bollenstreek: "De provincie kan een nuttige partner zijn bij wijkontwikkeling, zelfs op het lokale niveau, bij de totstandkoming van een wijkontwikkelingsplan in een open planproces. Dat heeft het experiment van de provincie Zuid-Holland in de naoorlogse wijk Leiden Noord aangetoond. Wijkontwikkeling zien wij als een concreet onderdeel van de

stedelijke transformatie die moet leiden tot duurzaam vitale steden. Wij willen de kwaliteit van het planproces verbeteren door het inzicht van de partijen te vergroten door aandacht te vragen voor oplossingen die buiten de wijk liggen en door vroegtijdig duidelijkheid te geven over de haalbaarheid van projecten uit het wijkontwikkelingsplan. Natuurlijk met behoud en respect voor elkaar. (...)

Nadere informatie over het beleid, alsmede de brochure zelf, kunnen worden opgevraagd bij de provincie Zuid-Holland: contactpersoon J.M.C. Wolters, telefoon 070-4417432. Email wolters@pzh.nl.

De afhandeling van klachten op

Het Kwaliteitspanel Rotterdam

presenteerde onlangs het rapport 'U hoort nog van ons. Afhandeling van klachten gebied van verkeer' op het Stadhuis te Rotterdam. Wethouder Nico Janssens nam het eerste exemplaar in ontvangst.

De kwaliteitstoets

"De gemeente Rotterdam werkt voor u. Hoe goed wij onze best ook doen, er kan van tijd tot tijd best eens wat fout gaan. De gemeente hoort graag van u hoe wij onze dienstverlening verder kunnen verbeteren. Daarom vinden wij het heel belangrijk dat u uw suggesties, wensen, ideeën of klachten aan ons doorgeeft." (Uit de folder: 'Klachten en suggesties? Laat het ons weten.')

Het Kwaliteitspanel Rotterdam heeft voor deze toets zijn oor te luisteren gelegd bij burgers die onlangs een klacht of wens op het terrein van verkeer hebben ingediend bij de gemeente Rotterdam of een van de deelgemeenten. Het panel heeft gekozen voor een toetspitsing op verkeerszaken, omdat het aspect van veiligheid dat hieraan kleefte een snelle en serieuze afhandeling wenselijk maakt. Juist op het terrein van verkeer is het van belang dat de overheid adequaat reageert op signalen uit de burgerij.

In tegenstelling tot andere keren heeft het panel bij deze toets een aantal maal haar neus gestoten wat betreft de medewerking op (deel)gemeentelijk niveau. Onder het uitroepen van uiteenlopende argumenten wilden diverse afdelingen Verkeer van de deelgemeenten er niet toe overgaan namen vrij te geven van burgers die een klacht of wens hadden ingediend. Een aantal van deze argumenten wil het Panel u niet onthouden: 'vanwege de privacybescherming', 'al uit het computerbestand verwijderd', 'Of wat dacht u van: "Het sectorhoofd wil niet het risico lopen dat een van onze inwoners, en er wonen bijvoorbeeld verschillende advocaten in onze deelgemeente, zich komt beklagen over het ongevraagd toezenden van een enquête van het Kwaliteitspanel Rotterdam." Een andere:

"Het is voor onze deelgemeente niet interessant om mee te doen aan de enquête. Wij willen vooruit kijken, daar spenderen wij onze tijd liever aan dan aan terugkijken." Slechts de afdelingen Verkeer van de deelgemeenten Noord, Delfshaven, Kralingen/Crooswijk, Prins Alexander, IJsselmonde en Hoogvliet gaven geen blijk van deze verkrampde houding en zegden hun volledige medewerking toe.

Enkele uitkomsten

Duidelijk is dat burgers zich veel moeite getroosten om gehoor te vinden bij de (deel)gemeente voor de verkeersveiligheid in hun stad, buurt of straat. Zij ervaren ongemakken waar de (deel)gemeente soms geen weet van heeft: "Mijn wens is tot dusver niet ingewilligd. Maar de klacht is te serieus om te laten rusten. En ook schrijf je niet zomaar een klacht aan de deelgemeente. Het feit dat ik een antwoord kreeg, was een bevestiging dat ze mijn klacht tenminste gehoord hebben. Als je nooit wat laat horen, weten ze helemaal niet wat er aan de hand is."

Mede naar aanleiding van de eerdere kwaliteitstoets van het Kwaliteitspanel Rotterdam over klagen in Rotterdam heeft de gemeente in 2000 een gestandaardiseerde klachten- en suggestiekaart ontwikkeld en ingevoerd,

waarvoor hulde. De bekendheid met en het gebruik van deze gestandaardiseerde en eenduidige klachtenprocedure is nog niet echt ingeburgerd. Ook van het nieuwe medium e-mail wordt slechts mondjesmaat gebruik gemaakt. Het merendeel van de klachtindieners lijkt toch nog het meeste vertrouwen te hebben in het gebruik van pen en papier. Daarbij wordt de vraag waarheen de klacht verstuurd moet worden nogal eens als een struikelblok ervaren. In dit verband is de speciale bestuurlijke positie van het centrumgebied, waar één vast aanspreekpunt ontbreekt, een extra belemmering.

Het blijkt een groot punt van ongenoegen te zijn dat Rotterdammers die een klacht of wens uiten, lang in het ongewisse worden gelaten wat er met hun klacht gebeurt. Zeker gezien het feit dat de aard van verkeerszaken complex is en vaak een kwestie van de lange adem, scoren vrijwel alle onderzochte deelgemeenten op dit punt een mager cijfer. Na de ontvangstbevestiging, die trouw wordt verstuurd, ontstaat vanuit de (deel)gemeenten over het algemeen een complete 'radio-stilte'. Klachtindieners krijgen over het algemeen pas informatie over ontwikkelingen en vorderingen na (keer op keer) zelf het initia-

het gebied van verkeer

tief daartoe te hebben genomen, zo blijkt uit deze toetsing. In een proces dat soms wel meer dan een jaar duurt, wordt een tussentijds bericht door de klagers unaniem op prijs gesteld. De schriftelijk gemotiveerde uitspraak, die ten langen leste op de deурmat valt, wordt bovendien nogal eens teleurstellend en oppervlakkig bevonden.

In tegenstelling tot het clichébeeld van de 'geroutineerde klager', blijken burgers snel afgeschrokken als hun klacht geen gehoor vindt. Veel respondenten laten weten dat negatieve ervaringen er toe hebben geleid dat zij afhaken omdat zij zich niet serieus genomen voelden. Niet één respondent geeft aan dat hij opnieuw met een klacht of wens zal komen omdat hij de laatste keer zo voorbeeldig geholpen is. Dat is zorgelijk. Een kla-

gende burger moet door een overheid niet gezien worden als vervelende lastpost, maar als iemand die mogelijk waardevolle knelpunten signaleert die (snel) opgelost moeten worden.

Openheid van zaken is van groot belang in de communicatie tussen burger en overheid. Een jaarlijkse publicatie van ingediende klachten en hun afhandeling zou de (deel)gemeenten niet misstaan. Ook de suggestie van de publicatie van een 'klacht van de week' inclusief de afhandeling kan ter harte genomen worden. Men moet daarbij negatieve ervaringen niet schuwen.

Tenslotte: een groot deel van de klachten en wensen die door het panel zijn geïnventariseerd, komt voort uit gevoelens van onveilig-

heid in de directe woonomgeving. De invoering van 30-km zones lijkt breed gedragen door de bewoners, maar zij vinden dat zij vaak veel te lang moeten wachten of ten onrechte worden overgeslagen. De beperkte financiële ruimte die de (deel)gemeente heeft zou misschien met extra potjes verruimd kunnen worden. Flexibiliteit lijkt in deze de leus.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de projectleider van het Stedelijk Kwaliteitspanel Rotterdam: Gerard Nijssen, mobiel: 06-25425648.

Het rapport kost f 7,50 (ex porto) en kan worden besteld bij het LCO; telefoon: 070-380 4431 of per email: info@opbouwwerk.nl.

Onkostenvergoeding vrijwilligerswerk onbelast

Door Catrinus Egas

Onkostenvergoedingen die worden ontvangen door cliëntenraadsleden, of uitkeringsge-rechtigden die vrijwilligerswerk doen, kunnen onbelast blijven. Bovendien bestaat de mogelijkheid om ze niet te verrekenen met de bijstandsuitkering.

Dit blijkt uit een brief die minister Vermeend van SZW op 8 februari j.l. stuurde naar alle gemeenten. In zijn brief verwijst de minister bovendien naar een brief van het ministerie van Financiën (28 december 2000) aan de gemeenten, waarin wordt ingegaan op belastingheffing over premies en vergoedingen die in 1999 en 2000 werden verstrekt.

De minister geeft aan dat in het kader van de WIW kan worden gekozen uit twee vormen van onbelaste vergoedingen:

1. Een forfaitaire onkostenvergoeding.

Dit betreft een vast bedrag met een maximum. Voor 2001 is het maximum gesteld op f42,- per week of f1470,- per jaar. Deze vergoeding is geschikt voor kosten die niet

gemakkelijk zijn te administreren, zoals een telefoontje hier en een kopietje daar.

Let op! Als van een andere (vrijwilligers)organisatie eveneens een vrijwilligersvergoeding wordt ontvangen worden de vergoedingen bij elkaar opgeteld om te bepalen of het maximum wordt overschreden. Is dat het geval, dan wordt over het meerdere belasting geheven.

2. Een reële kostenvergoeding.

Een andere mogelijkheid is het vergoeden van reël gemaakte onkosten. Aan dit bedrag is geen maximum gekoppeld. Wel geldt de voorwaarde dat moet worden aangetoond dat de kosten ook werkelijk zijn gemaakt. Dat vraagt dus van zowel de cliënt als de gemeente een nauwkeurige administratie. Voor redelijk gemakkelijk aantoonbare kosten, zoals reiskosten, is dat dus geschikt. Deze vergoedingen kunnen naast elkaar worden gegeven. De onkostenvergoedingen die binnen de gestelde maximumbedragen blij-

ven, zijn onbelast en werken niet door in de inkomensafhankelijke regelingen die het belastbaar inkomen als toetsinkomen hantieren (denk bijvoorbeeld aan de huursubsidiel). De gestelde maxima liggen ook binnen de vrijlatingsgrenzen van de Abw, zodat de onkostenvergoedingen buiten beschouwing worden gelaten bij de berekening van de uitkering.

Vragen over deze regelingen kunnen worden gesteld bij de Servicelijnen van de Rijksconsulentenschappen Sociale Zekerheid in de verschillende regio's. Vragen over fiscale aspecten kunnen worden gesteld bij het belastingkantoor.

VWS-nota over Homo-emancipatiebeleid

De doelstelling van het homo-/lesbisch emancipatiebeleid is het bereiken van een situatie waarin mensen, ongeacht hun seksuele voorkeur, op voet van gelijkheid aan alle facetten van het maatschappelijk leven kunnen deelnemen. Op dit beleidsterrein zijn (volgens staatssecretaris Vliegenghart) de afgelopen jaren flinke vorderingen gemaakt. De maatschappelijke tolerantie ten aanzien van homoseksualiteit is in het laatste decennium steeds verder toegenomen. Nederlanders zijn tegenwoordig in overgrote meerderheid van opvatting dat homoseksuelen zoveel mogelijk hun leven op hun eigen manier moeten kunnen leiden en ook dezelfde rechten zouden moeten hebben zoals bij het verkrijgen van woonruimte en het van elkaar erven. In dit maatschappelijk klimaat richtte het homo-emancipatiebeleid zich op het bereiken van juridische gelijkberechtiging. In de in 1994 ingevoerde Algemene Wet Gelijke behandeling is het verbod op het maken van onderscheid ook betrokken op homoseksuele gerichtheid. De openstelling van het burgerlijk huwelijk en de mogelijkheid van adoptie en gezamenlijk ouderlijk gezag voor partners van hetzelfde geslacht vormen een wezenlijke bijdrage aan de homo-emancipatie. Dit laat onverlet dat burgers met een andere dan heteroseksuele geaardheid nog altijd met vooroordelen, discriminatie en onwetendheid bij instellingen te kampen hebben waardoor zij in hun maatschappelijke participatie belemmerd worden. Het terugdringen hiervan vraagt inspanningen van instellingen en instanties uit alle sectoren in de samenleving.

IHLIA

In de begeleidende brief laat de staatssecretaris weten dat zij voornemens is een specifieke landelijk expertisecentrum op te richten dat mede als taak krijgt om gemeenten (en provincies) te informeren en adviseren bij het ontwikkelen en uitvoeren van lokaal homo-emancipatiebeleid. Dit om een effectieve inbreng mogelijk te maken ten behoeve van het specifieke homo-beleid en van het homobiseksualiteitsaspect in het diversiteitsbeleid. Een kennis- of expertisecentrum bestaat al wel op de terreinen van antiracisme, vrouwenemancipatie en leeftijdsdiscriminatie,

maar niet op het terrein van de homo-emancipatie.

Het COC en het Homocluster hebben enige tijd een functie vervuld die in die richting ging, maar deze was meer gebaseerd op belangenbehartiging en niet meer productief. In de huidige maatschappelijke cultuur, waarin invloed meer wordt ontleend aan kennis en deskundigheid dan aan actie voeren, is deze aanpak achterhaald. VWS heeft de instellingsubsidie aan het Homocluster met ingang van 1999 stopgezet. Het COC en andere homo-organisaties ontvangen vanaf die tijd project-subsidies voor activiteiten die bijdragen aan het homo-emancipatiebeleid van VWS. Het gemis aan een expertisecentrum op het terrein van homo-emancipatie doet zich echter steeds meer gevoelen. Er is nu geen instantie verantwoordelijk die ten behoeve van de doelgroep en de organisaties die zich met homoseksualiteit bezighouden, de ontwikkelingen in beleid en regelgeving volgen op hun betekenis voor de homo-emancipatie. Gemeenten en uitvoerende organisaties kunnen nergens terecht met vragen over de aanpak van hun activiteiten op dit terrein. Nieuwe kennis wordt niet verspreid. Telkens opnieuw wordt het wiel uitgevonden. Er is behoefte aan een instelling die de bestaande kennis bundelt en verspreidt en ook zorgdraagt voor het ontwikkelen en toegankelijk maken van nieuwe kennis.

De Schorerstichting heeft zich recentelijk ontwikkeld als kenniscentrum gespecialiseerd in gezondheid en welzijn van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen. VWS zal in aanvulling hierop een kenniscentrum faciliteren voor de homo-emancipatie en -integratie op de overige terreinen en hiervoor gedurende vier jaar f 300.000,- op jaarbasis beschikbaar stellen.

Het IHLIA is ontstaan uit een fusie van drie instellingen te weten: Homodok, het Anna Blamanhuis en het Lesbisch Archief Amsterdam. Dit waren in Nederland de enige organisaties op het terrein van homoseksuele documentatie en informatievoorziening. Zij beschikken over belangrijke collecties en hebben een, ook internationaal, toonaangevende positie verworven. Aan de grote vraag van het publiek was bijna niet meer te voldoen waardoor Homodok, Blamanhuis en Lesbisch

Archief aan hun eigen succes ten onder dreigden te gaan. De drie organisaties hebben ter verhoging van de doelmatigheid de krachten gebundeld en zijn een fusie aangegaan waarbij één organisatie met twee filialen tot stand is gekomen: het Internationaal HOMO/Lesbisch Informatiecentrum en Archief, IHLIA. Het ene filiaal is gevestigd in Amsterdam (het voormalige Homodok en Lesbisch Archief), het andere blijft gevestigd in Leeuwarden (het voormalige Anna Blamanhuis).

Allochtonen

De houding van allochtonen ten aanzien van homoseksualiteit is in het algemeen minder positief dan die van autochtone Nederlanders. Zo is sinds 1996 de stuurgroep Islam en Burgerschap actief, een initiatief van diverse moslimgroeperingen in Nederland. Zij zijn een project gestart dat als doel heeft het normen- en waardendebat over de invulling van het begrip burgerschap binnen de moslimgemeenschap te stimuleren. Daarbij wordt het accent gelegd op gedeelde normen en waarden. Er worden diverse activiteiten georganiseerd, zoals conferenties, discussiebijeenkomsten en essay- en preekwedstrijden. Alle relevante onderwerpen komen aan bod: van het burgerschap van de moslimvrouw en de partnerkeuze van moslimjongeren, via Islam en het Nederlands recht en islamitische maatschappelijke activering, tot Islam en homoseksualiteit. Het project wordt financieel ondersteund door het ministerie van Justitie. Zoals eerder vermeld in de monotonie van februari 2000 verleent VWS aan de Islamitische homo-organisatie Yoesuf een driejarig projectsubsidie van totaal f 350.000,- voor de bevordering van emancipatie van islamitische homo's en lesbo's en van tolerantie jegens homoseksualiteit in de islamitische gemeenschap. Ook Yoesuf probeert een brug te slaan tussen Nederlandse en islamitische normen en waarden. Yoesuf doet onderzoek naar de leer van de Islam over homoseksualiteit, naar opvattingen over homoseksualiteit in de islamitische gemeenschap in Nederland en in de landen van herkomst en naar een voor islamieten acceptabele wijze waarop kan worden omgegaan met homoseksualiteit in een Nederlands

Wonen in gezondheid

(UNCHS thema 2001: Cities without slums)

omgeving. Tegelijkertijd worden lezingen, cursussen en workshops georganiseerd waar de opgedane expertise wordt uitgedragen en nieuwe expertise wordt opgedaan. Uiteindelijk moeten alle inspanningen hun neerslag vinden in een handboek Islam en homoseksualiteit. Het zal dit jaar worden gepubliceerd. De doelgroep bestaat uit moskeeën en islamitische organisaties, (islamitische) beleidsmedewerkers in de non-profitsector en bij gemeenten, organisaties van en voor allochtonen, homo-organisaties en de hulpverlening.

De nota kan worden opgevraagd bij het ministerie van VWS, telefoon: 070-340 7911. Ook loont het de moeite even op de website van het ministerie te kijken, daar kunnen doorgaans nota's en andere stukken worden gedownload: www.minvws.nl.

Goed wonen en gezond leven zijn nauw met elkaar verbonden. Zo was de slechte gezondheidstoestand een eeuw geleden aanleiding voor het instellen van de Woningwet. Immers, de slechte huisvesting en een ongezonde woonomgeving leidden tot veel gezondheidsproblemen. De Woningwet is zeer succesvol gebleken bij het verbeteren van de gezondheid, maar dat betekent niet dat er anno 2001 geen gezondheidsproblemen meer bestaan die te maken hebben met de woonomgeving. Er zijn nog steeds groepen mensen die onvoldoende aanspraak kunnen maken op de voorzieningen van die wet. Ook zijn er 'nieuwe' gezondheidsproblemen ontstaan, bijvoorbeeld problemen met de luchtwegen als gevolg van slechte ventilatie van woningen door over-isolatie en sociale en motorische achterstanden bij kinderen als gevolg van gebrek aan speelruimte. Recentelijk is het rapport van de Commissie Albeda over gezondheidsverschillen in Nederland verschenen. Uit dat rapport blijkt dat deze verschillen toenemen en dat een deel ervan verband houdt met de woonomgeving van mensen. In het rapport wordt gepleit voor een gezamenlijke aanpak vanuit verschillende beleidssectoren bij het veranderen van deze situatie. Ook buiten de Nederlandse grenzen is wonen en gezondheid een actueel thema. Gezondheidszorg staat hoop op de agenda van ontwikkelingsamenwerking. Voor het merendeel van de bewoners in landen in Azië, Afrika en Zuid-Amerika (het 'Zuiden') zijn gezondheidsproblemen die te maken hebben met de woonomgeving aan de orde van de dag. De oorzaken van deze gezondheidsproblemen zijn voor een deel vergelijkbaar met die in Nederland van een eeuw geleden, bijvoorbeeld de slechte sanitaire voorzieningen. De intensiteit en de omvang van de problemen zijn echter nauwelijks vergelijkbaar. Bovendien zijn er daar ook andere problemen bijgekomen, zoals luchtvervuiling als gevolg van een sterke toename van gemotoriseerd verkeer en vervuiling van grondwater als gevolg van het lozen van giftige stoffen. Wereld Habitat Dag 2001 staat in het teken van wonen en gezondheid. Uitgangspunt hierbij is dat een goede woning in een goede woonomgeving in belangrijke mate bij kan

dragen aan een gezonder leven en dat niemand hiervan uitgesloten zou moeten zijn. Het doel van de dag is te komen tot het realiseren van een gezonde leefomgeving voor iedereen zowel in Nederland als in zogenaamde ontwikkelingslanden. Wereld Habitat Dag is ingesteld door de Verenigde Naties om jaarlijks wereldwijd aandacht te vragen voor een duurzame en leefbare woonomgeving met passend onderdak voor allen. De dag wordt in Rotterdam (dit jaar culturele hoofdstad van Europa) gevierd. Het Habitat Platform sluit hiermee aan bij een van de deeltitels te weten Rotterdam – Vitale Stad.

Wereld Habitat Dag 2001 is bedoeld voor themadeskundigen op het gebied van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, milieu, internationale samenwerking en volksgezondheid. Daarnaast behoren specialisten op het terrein van bewonersparticipatie en lokaal bestuur tot de doelgroep. Ook welkom zijn beleidsmedewerkers van gemeenten, ministeries, provincies, semi-overheidsinstellingen en niet-gouvernementele organisaties, buurtwerkers, vrouwenorganisaties, onderzoek- en adviesbureaus op het gebied van wonen, wetenschappers en studenten.

Het voorlopig programma vermeldt inleidingen van mr. Gerrits Brox, voorzitter Stichting Habitat Platform en Bert van Mechelen, intendant Rotterdam Culturele Hoofdstad. VWS-Staatssecretaris Margo Vliegthart en Adri Duivesteijn, lid Tweede Kamer PvdA worden geïnterviewd aan de hand van de bevindingen van de Commissie Albeda over sociaal-economische gezondheidsverschillen. Ook worden er over diverse onderwerpen workshops georganiseerd.

Deelname aan Wereld Habitat Dag is gratis. Aanmelden is echter wel een vereiste in verband met beperkte zaalruimte. De dag wordt gehouden op 1 oktober 2001 in Congrescentrum Engels, Stationsplein 45 te Rotterdam. Een aanmeldingsformulier kan worden opgevraagd bij het Congres- en Studiecentrum VNG: telefoon 070-373 8469/373 8459, fax 070-3738743/3635682. Email: cs@vng.nl. Website: www.congresenstudiecentrum.nl. ☐

Islamitische organisaties, jong

Chris Veldhuysen, FORUM

Islamitische jongeren zijn de laatste tijd negatief in het nieuws gekomen. Deze berichtgeving kan ons echter het zicht ontnemen op belangrijke ontwikkeling die onder islamitische organisaties in Nederland gaande zijn en waarin jongeren een belangrijke rol spelen. Er is een sterke ontwikkeling gaande naar meer diversiteit in geloofsbeleving en praktisering. Islamitische organisaties (jongerenorganisaties, vrouwenorganisaties, moskeebesturen) worden steeds belangrijker als vindplaats van participatie en als partner in samenlevingsopbouw. Welke rol ze spelen heeft deels te maken met de opvattingen van de besturen van deze islamitische organisaties over hun rol in de Nederlandse samenleving. Deels hangt dat samen met de wijze waarop de plaatselijke overheid dergelijke organisaties serieus neemt en hen betreft bij processen in de wijk. Deels hangt dat af van de wijze waarop wijkwerkers en organisaties zicht hebben op de ontwikkelingen die zich de laatste jaren binnen de islam en islamitische organisaties in Nederland afspelen. Ontwikkelingen die goed beschreven zijn in bijvoorbeeld een studie van de antropoloog Tjil Sunier. Ontwikkelingen die voor een deel vergelijkbaar zijn met andere West-Europese landen en samenhangen met de wijze waarop de identiteitsontwikkeling van Islamitische jongeren zich langs religieuze lijnen ontwikkeld. Het onderkennen en herkennen van deze ontwikkelingen kan ons helpen islamitische organisaties en jongeren bij wijkontwikkeling en samenlevingsopbouw te betrekken.

Ontwikkeling van de islam in West-Europa
De ontwikkeling van de islam in Europa is verbonden met de migratiegeschiedenis van grote groepen migranten uit Islamitische landen. De migratiegeschiedenis is van grote invloed op de religieuze beleving van islamieten en hun geloofspraktisering in het land van vestiging. Er zijn grote verschillen tussen de generaties; er zijn verschillen binnen een generatie (vooral binnen de tweede generatie) en er zijn verschillen per etnische groep (Turken, Marokkanen, Surinamers, Molukse moslims, Afrikaanse moslims, Pakistanen, etc.). En er zijn verschillen per land. Studies uit diverse West-Europese landen, zoals Frankrijk, Engeland, Duitsland, Denemarken en Nederland laten een steeds grotere mate van gevarieerdheid en differentiatie van islambeleving zien. Verscheidenheid die samen-

hangt met sociaal-economische en sociaal-culturele factoren, zoals migrantenstatus, economische status, etnische achtergrond, sociaal-culturele context, maar ook persoonlijke overtuiging e.d.. Die ontwikkelingen zijn niet statisch. Ook naar levensfase kan sprake zijn van grotere variatie van religiositeit. Een aanvankelijke desinteresse voor de eigen religieuze achtergrond in de jeugd kan later omslaan praktiserende geloofsbeleving, b.v. wanneer men gaat trouwen. Deze ontwikkelingen kunnen ook samenhangen met identiteitsontwikkeling. Over het algemeen kan gezegd worden dat Moslim migranten in West-Europa bezig zijn met een bewustwordingsproces ten aanzien van hun Moslim-identiteit en dat jonge Moslims van de tweede generatie op een nieuwe en 'onafhankelijke' manier bezig met een herontdekking van de Islam.

Drie stromingen

Als we de differentiatie tussen generaties en binnen een generatie nader bekijken dan zijn er volgens onderzoekers drie varianten van geloofsbeleving van de islam te vinden in West-Europa. In diverse landen in West-Europa zijn deze drie stromingen te vinden, zij het dat de omvang van iedere stroming verschilt per land.

a. Bij de eerste generatie leeft de wens om terug te keren naar hun vaderland en is de islamitische identiteit verbonden met de nationale identificatie met het thuisland.

Bij de tweede generatie zijn twee bewegingen gaande:

b. Een meer fundamentalistische beweging die de islam beschouwt als een collectieve identiteit, een soort Europese variant op het 'islamisme' in de Islamitische landen. Deze beweging is meer socio-politiek geïndiceerd en geïnspireerd: een reactie op de marginale positie en als vorm van protest tegen de natie-staat.

c. Een meer liberale beweging die zich distantiëert van de traditionele geloofsbeleving en vooral focust op de eigen identiteit en bewustwording. Zij ontwikkelen een meer seculiere en geïndividualiseerde en geprivatiseerde benadering van religie. Dat wil zeggen: ze hebben geen strikte beleving

van het geloof, het is een meer persoonlijke zaak dan doctrine. Wel kan islam als bron van kracht worden gezien via eigen analyses en interpretaties van de koran en revitalisering van geloof en praktijk (empowerment). De jongeren die de islam op deze manier beleven zijn gericht op de westerse samenleving, maar tegelijkertijd handhaven zijn een symbolische loyaliteit met de grotere islamitische en Arabische wereld. De jonge moslims vertonen een wisselend gedrag in het switchen van gedragscodes. Dit heeft te maken met beïnvloeding door Europese en Amerikaanse jongerencultuur met verschillende stijlen en codes. De groei van een liberale Europese islam komt ook tot uiting in het gebruik van een Europese taal in diensten, in publieke discussies en in literatuur en bijvoorbeeld ook in de imamopleiding in de vestigingslanden (met een sterke oriëntatie op de westerse cultuur).

Transnationaal karakter

Ook in Groot-Brittannië is een dergelijke driedeling herkenbaar. Maar meer nog dan in andere West-Europese landen is het transnationalistische karakter van de islam herkenbaar. In Groot-Brittannië wonen al zeker vier eeuwen moslims. In Engeland zetten overkoepelende moslimorganisaties zich in op het vormgeven van een Brits moslimidentiteit. Men probeert de verschillende moslim identiteiten te verenigen rond thema's, onder meer de Rushdie affaire, kwesties rond religieuze discriminatie en godslastering. De werkwijze van deze moslimorganisaties is transnationaal te noemen in hun zoektocht naar bronnen en politieke steun, maar ook in hun strategisch gebruik van internationale thema's en discussies. Er is in Engeland onder jonge moslims een hang naar het pure geloof dat door kan schieten naar fundamentalisme. Deskundigen zijn er echter niet over uit of dit fundamentalisme van tijdelijke aard, samenhangend met rebelse aard van de adolescentie. Er zijn publicisten (waaronder Karen Armstrong) die het fundamentalisme meer permanent van karakter achten. Zij verwijzen onder andere naar de invloed van sociale ontwikkelingen in Groot-Brittannië, waarin duidelijk wordt dat jonge fanatieke moslims vooral uit de armere bevolkingsgroepen afkomstig zijn. Ook internationale islamitische ontwikkelingen spelen een rol.

eren en samenlevingsopbouw

Ontwikkelingen in Nederland

Vooralsnog lijkt het fundamentalisme zoals in Engeland nog geen vaste voet aan de grond te hebben onder Nederlandse moslim jongeren. Dit wordt ook onderschreven door het Volkskrant-onderzoek 'Islam in de multiculturele samenleving'. Daaruit blijkt dat vrijwel alle Turkse en Marokkaanse jongeren zich moslim noemen. Er wordt weliswaar grote waarde gehecht aan de islam, maar 75% van de Turkse en 56% van de Marokkaanse jongeren beleven de islam op een liberale wijze. Bovendien vindt 60% van beide groepeningeren dat het islamitisch geloof een persoonlijke aangelegenheid is en geen politieke rol mag spelen. Volgens de onderzoekers is slechts 1% van de Marokkanen en 3% van de Turken fundamentalistisch. Een op de veertien jonge moslims is bereid om met geweld de islam te verdedigen. Zo'n 15% weet nog niet of ze geweld zullen gebruiken. De beweging in Nederland is dus richting liberalisering. Het onderzoek concludeert dat de integratie positief verloopt, waarbij het vasthouden aan de moslimidentiteit een onderdeel is van die integratie. Meer inzicht in de ontwikkeling van de liberale stroming in Nederland valt af te leiden uit de studie van de antropoloog Thijl Sunier, "Islam in beweging. Turkse jongeren en islamitische organisaties".

Dynamisering door jongeren

De publicatie is gebaseerd op een onderzoek onder Turkse jongeren in Rotterdam. Sunier geeft aan dat Turks islamitische organisaties van karakter en positie veranderen onder invloed van jongeren en jong volwassenen. De islam is voor deze jongeren een factor van belang bij het vinden van een plaats in de Nederlandse samenleving. Door de toenemende invloed van jongeren vindt er een heroriëntatie van de islam in Nederland plaats. Sunier beschrijft de dynamiek van Turks islamitische organisaties in Rotterdam en de wijze waarop de overheid steeds verschillend met hen omgaat. Maar bovenal laat hij zien dat jongeren nu de drijvende kracht zijn achter de verandering van deze organisaties. Veranderingen waardoor islamitische organisaties zich meer en meer richten op de wijk. Ze sluiten samen met andere organisaties in de wijk coalities om te werken aan samenlevingsopbouw. Sunier beschrijft de ontwikkelingen binnen de organisaties vanaf de jaren zestig in drie fasen.

1. In de eerste fase, begin jaren zestig tot midden jaren zeventig, stond het verwerken van geschikte gebiedsruimte centraal bij de organisatievorming van Turkse moslims. Het ging daarbij vaak om tijdelijke onderkomens. Nederlandse zaakwaarnemers vanuit de kerken en het welzijnswerk speelden daarbij een grote rol. De eerste lokale samenwerkingsverbanden van moslims van dezelfde nationaliteit ontstonden om in de buurt een moskee op te zetten. De overheid, nog gericht op het terugkeerperspectief hield zich afzijdig van de initiatieven van moslims. In deze fase is de eerste generatie is nog sterk op het land van herkomst gericht en de voorzieningen zijn direct gelieerd aan en gebaseerd op de traditionele geloofsbeleving en praktisering daarvan. De Islamitische identiteit is verbonden met de nationale identificatie met het thuisland.

2. In de tweede fase, eind jaren zeventig tot begin jaren tachtig, nam door gezinshereniging de immigratie toe en vestigden zich steeds meer gezinnen in de oude wijken rond de binnensteden. De behoefte aan gebiedsruimten nam toe. De activiteiten van islamitische organisaties werden verbreed en uitgebreid. De eerste coördinerende koepelorganisaties onder Turkse moslims ontstonden, ook op landelijk niveau. Zij werden in toenemende mate beïnvloed door verschillende religieus-ideologische bewegingen vanuit Turkije. Er ontstond een hevige concurrentiestrijd tussen organisaties als Diyanet, Suleymanli's en Milli Gorus. De overheid ging zich pas in de jaren tachtig met deze organisaties bemoeien. Islamitische organisaties werden toen gezien als een belangrijke vorm van zelforganisatie van migranten. Binnen de landelijke koepels ontwikkelden de leiders zich als entrepreneurs, gericht op het zoeken en mobiliseren van zoveel mogelijk hulpbronnen. De islam was voor hen een belangrijk middel om politieke invloed te verkrijgen. Deze woordvoerders werden belangrijke opinion leaders. Juist door het allochtone karakter van de islam te benadrukken, konden islamitische organisaties binnen het beleidsuitgangspunt 'integratie met behoud van cultuur' bepaalde voorzieningen en regelingen afdwingen. Daardoor verschoof het zwaartepunt van de belangenstrijd van het lokale naar het niveau van de landelijke islamitische koepelorganisaties. Deze kregen een belang-

rijke rol in het beïnvloeden van de publieke opinie en domineerden het overleg met de overheid. In deze fase neemt de oriëntatie op de Nederlandse samenleving neemt toe en een incorporatie binnen de Nederlandse institutionele structuur vindt plaats, wat resulteert in een institutionalisering van de islam.

3. In de derde fase, tweede helft jaren tachtig en jaren negentig, ontstond er een grotere oriëntatie op de positie van moslims in de Nederlandse samenleving. Een deel van het bestuurlijk kader drong aan op de opbouw van permanente contacten op wijkniveau en een grotere aandacht voor maatschappelijke kwesties die voor het voortbestaan van de organisaties van cruciaal belang zijn. Het kader professionaliseerde en was meer gericht op interactie en integratie. Er werden pogingen ondernomen om samenwerkingsverbanden tot stand te brengen met andere maatschappelijke instellingen. Islamitische organisaties ontwikkelden initiatieven op het vlak van gemeenschaps- en samenlevingsopbouw. Vooral het jonge kader was hiervoor verantwoordelijk. In de jaren negentig nam de invloed van jonge moslims toe. Het aantal jongerenverenigingen groeide en hun activiteiten richtten zich op jongeren en op vergroting van de kennis over de Nederlandse samenleving. Maar ook in de bestaande organisaties roerden jongeren zich. Het was een periode van interne conflicten en competentiestrijd tussen twee generaties van migranten. Jongeren willen meer organisatie van moslims zijn dan organisatie voor moslims. Voor jongeren is de erkenning belangrijk van islamitische organisaties als wijkorganisaties die een positieve bijdrage kunnen leveren aan wijkbeheer. Het is de erkenning dat moslims in staat zijn zich aan nieuwe omstandigheden aan te passen zonder dat zij hun geloof moeten opgeven.

Heroriëntatie

In derde fase is dus de opkomst van de tweede generatie te zien, die meer actief wordt en haar eigen prioriteiten en behoeften binnen de Nederlandse samenleving benadrukt. Er sprake van een loskoppeling van de islamitische identiteit van de etnische identiteit (identificatie met het land van herkomst) en een grotere bereidwilligheid om zich te verbinden met de bredere samenleving. Organisaties die worden opgericht zijn geen

culturele of migranten organisaties, maar sociale bewegingen die gericht zijn de versterking van de maatschappelijke positie. Sunier geeft aan dat bovengenoemde ontwikkelingen sterk te maken heeft met het veranderende toekomstperspectief van de huidige jonge generatie ten opzichte van de oudere, die in hun ogen te veel op terugkeer gericht is. Hij omschrijft dit veranderend perspectief als een 'cognitive shift' bij jongeren. Jonge migranten beseffen dat zij zich voor hun toekomst op Nederland moeten oriënteren en zich moeten losmaken van de maatschappelijke status van hun ouders. Het betekent een breuk met het psychologische effect van de terugkeergedachte. Voor ouderen is terugkeer uitgangspunt, een overlevingsstrategie, ook al wordt de feitelijke realisatie steeds uitgesteld. Het maakt ouderen op zekere hoogte immuun voor stigmatisering en discriminatie en brengt berusting met zich mee. Die psychologische functie is voor jongeren weggevallen. Zij worden gevoeliger voor de werkelijke maatschappelijke positie die zij innemen in de samenleving. Zij willen die veranderen. Dat nieuwe perspectief is ook van invloed op de betekenis die zij aan de islam geven. Er vindt een heroriëntatie plaats op 'het moslim zijn' als gevolg van het veranderend toekomstperspectief. Er vindt een ontwikkeling plaats van islam als cultuur en traditie naar islam als persoonlijke overtuiging. De actieve opstelling van islamitische jongeren in de samenleving, gekoppeld aan de grotere kennis die zij van de samenleving hebben, brengt ook een kritische houding jegens die samenleving met zich mee. Wanneer de islam door de Nederlandse samenleving wordt afgeschilderd als een in Nederland vreemd element kan dit volgens Sunier leiden tot radicalisering en een afwijzende houding. Wat nodig is, is een open structuur en dialoog met moslims, een beoordeling van deze organisaties op hun eigen merites en samenwerking. Op deze wijze kunnen juist jongeren vanuit hun geloofsovertuiging een positieve bijdrage leveren aan de opbouw van de samenleving.

Afsluiting

Het onderkennen en herkennen van veranderingen in en de toename van de diversiteit die zich binnen de islam voltrekt kan het stereotype en veelal negatieve beeld van de islam (sterk verbonden met fundamentalisme) nuanceren. Daardoor ontstaat meer ruimte om islamitische organisaties te benaderen in processen van wijkontwikkelingen en samenlevingsopbouw. Het geven van meer ruimte aan de islam is voor jongeren van belang in de ontwikkeling van een eigen sociaal-culturele identiteit. Een versterking van de eigen identiteit en eigenwaarde kan een positieve invloed hebben op de verdere emancipatie

van de moslimgemeenschap en werkt op den duur integratiebevorderend.

Bij het afronden van dit artikel is in de Volkskrant van 18 juli melding gemaakt van het SCP-onderzoek naar integratie. Helaas kon ik bij het schrijven van dit artikel daar niet over beschikken. Wat uit het krantenbericht duidelijk werd is dat uit het onderzoek bleek dat Marokkaanse jongeren sneller lijken te integreren dan Turkse jongeren. Ook hieruit blijkt de berichtgeving in de media over Marokkaanse jongeren ons op het verkeerde been kan zetten. Tevens wordt in het onderzoek het belang van islam en geloofsbeleving bevestigd.

Noot:

Dit artikel is sterk gebaseerd op een intern trendverdiepingsverslag van FORUM over de opkomst van de Euro-islam van Selina Haledo en Baukje Sijsjes, waarin zij gebruik hebben gemaakt van onderstaande bronnen. Tevens is dit artikel gebaseerd op een artikel van C. Veldhuysen in Multiplex nr. 11, november 2000, pagina 6 en 7, over Turkse jongeren en islamitische organisaties.

Bronnen:

- Nonneman G., T. Niblock, B. Szajkowski (ed.), 1996, *Muslim communities in the New Europe*, Berkshire (Eng.): Ithaca Press.
- Pederson L., 1999, *Newer Islamic Movements in Western Europe*, Aldershot (Eng.): Ashgate Publishing Ltd.
- Vertovec S., A. Rogers (ed.), 1998, *Muslim European Youth, reproducing ethnicity, religion, culture*, Aldershot (Eng.): Ashgate Publishing Ltd.
- Sunier, T. *Islam in beweging. Turkse jongeren en islamitische organisaties*. Spinhuis, Amsterdam, 1996
- Volkskrant-onderzoek, Volkskrant 11 mei 2000
- Vries F. de, 2000, *De geboorte van de Euro-Islam*, in: Volkskrant Magazine

□

Kiosk

door Jos van Meeuwen

E-magazines

Groenten en fruit

"Voor verrassende recepten, productinformatie, het laatste nieuws en leuke en interessante weetjes over groenten en fruit surf u nu naar de gloednieuwe website (<http://www.groentenenfruit.nl>) van het Voorlichtingsbureau Groenten en Fruit. Onderdeel van de site is een fruitautomaat. Elke maand is er een prijs voor de speler met het hoogste aantal punten. De site is ook geschikt voor personen die zich beroepsmatig met groenten en fruit bezighouden" (FNV Magazin@, jrg. 2, nummer 26)

De afgelopen tijd zijn er steeds meer 'kranten' gekomen die (gratis) aan huis worden bezorgd via de e-mail. Het wekelijks verschijnende FNV Magazin@ is toe aan zijn tweede jaargang. Het magazine bevat veel nieuws over de centrale, de aangesloten bonden en de (internationale) vakbeweging, links naar relevante websites en e-mailadressen. Daarnaast publiceert het magazine korte artikelen over onderwerpen die van belang zijn voor de vakbeweging.

Nummer 23 (6 juni) bericht over het succes van het Allochtonenconvenant, afgesloten door het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Arbeidsvoorziening. Sinds een jaar worden de werkgevers in het midden- en kleinbedrijf door hun organisatie opgeroepen om vacatures te melden voor allochtonen, om aan de onevenredig grote werkloosheid onder deze groep een einde te maken en en passant uiteraard te voorzien in hun personeelsbehoefte. De teller staat inmiddels op 36.000 aangeboden banen. Bijna 20.000 ervan zijn ook daadwerkelijk bezet door de doelgroep (www.werkzaken.nl/internet/mkb result).

Nummer 24 (12 juni) bevat o.m. bijdragen en meningen over de WAO-kwestie en de 'exhibitionistische zelfverrijking' door de top van het Nederlandse bedrijfsleven. "Het afdelingswerk van de vakbeweging is niet meer wat het ooit is geweest. Steeds minder vakbondsleden willen zich in hun vrije tijd als onbetaalde vrijwilliger inzetten. Het congres van de FNV besloot vandaag dan ook om te stoppen met het tra-

ditionele vakbondswerk. Maar ja, niet alle afdelingen van de FNV liggen op zieletoeg" (FNV Magazin@, jrg. 2, nummer 25) Nummer 25 van FNV Magazin@ staat in het teken van het FNV-congres 2001. Het congres heeft zich unaniem uitgesproken voor een ingrijpende vernieuwing van het vakbondswerk, zoals voorgesteld in de nota *Samen doen wat samen kan*. De FNV wil in de naaste toekomst beter inspelen op de behoeften van de moderne werknemer. Die moet bijvoorbeeld ook voor financieel advies terecht kunnen bij de vakorganisatie. Een belangrijke rol hierin zal zijn weggelegd voor de virtuele vakbeweging. FNV-leden moeten hun vakbondszaken straks kunnen regelen via internet. Ook niet-leden kunnen in de toekomst tegen betaling van de diensten van de vakorganisatie gebruik maken. Samen doen wat samen kan voorziet tevens in een ingrijpende herziening van de interne FNV-organisatie. Vakcentrale en bonden moeten meer samen gaan werken. Dat drukt niet alleen de kosten, maar vergroot ook de herkenbaarheid. Ook de vertegenwoordiging van de FNV in regio's en steden zal helemaal veranderen. In zeven steden komen vakbondscentra waar vakcentrale, FNV Ledenservice en een aantal bonden in participeren. Bergen op Zoom krijgt dit najaar de primeur. Het is de bedoeling dat in 2005 de hoofdkantoren van de FNV, FNV Ledenservice en een groot aantal bonden gevestigd zijn in Woerden. Er moet nog een beslissing vallen over hoe het samenwonen gestalte moet krijgen. De eerste optie is het model 'paviljoen'. Dat staat voor een rij gebouwen die op elkaar

lijken, op één terrein staan maar allemaal wel een eigen voordeur krijgen ("Is niet het grootste toonbeeld van eensgezindheid"). De tweede keuzemogelijkheid, model 'ruggengraat', gaat uit van één centrale dienstverlening en aparte torens voor centrale en bonden ("Lijkt al meer op eensgezindheid en samen dingen doen"). De derde optie, het 'blokconcept' waarin de centrale, de ledenservice en de bonden architectonisch in elkaar opgaan, is volgens FNV-penningmeester Vergeer inmiddels uit 'stedenbouwkundige overwegingen' afgevalen. Volgens mij is het meer een kwestie van gebrek aan eensgezindheid.

Voorzitter Lodewijk de Waal sloot het eerste FNV-congres nieuwe stijl tevreden af. De buitenlandse gasten waren geïmponeerd. Zij hebben de indruk opgedaan dat Nederland een walhalla is voor de vakbeweging. De Oostenrijkse vertegenwoordiger prees de vorm van het congres: "Het is een goed zwaartepunt om etnische minderheden, vrouwen en jongeren meer in de organisatie te betrekken. Meer minderheden moet ook bij ons meer nog de nadruk krijgen". Die boodschap mag de FNV zichzelf ook wel ter harte nemen, gezien onderstaand bericht:

Minderheden zwaar ondervertegenwoordigd in FNV
Uit het jaarlijkse doelgroepenonderzoek van de FNV kwamen onder meer de volgende uitslagen.
- Van de beroepsbevolking is 40 procent vrouw, 12 procent jonger is dan 25 jaar en 9 pro-

cent afkomstig is uit een etnische minderheid.

- Van alle FNV leden is 28 procent vrouw, 4 procent jonger is dan 25 jaar en 1 procent afkomstig uit een etnische minderheid.
- Nog steeds is er geen goed inzicht op de positie van etnische minderheden bij de FNV en daarvan is gebrekkige of geen registratie de oorzaak.
- In alle bondsraden zitten in totaal slechts vier leden afkomstig uit een etnische minderheid.
- Vrouwen waren de afgelopen jaren grotendeels verantwoordelijk voor de ledenwinst van de FNV.
- De groei van het aandeel vrouwen is nu ook teruggelopen tot minder dan 1 procent.
- De FNV heeft het afgelopen jaar voor het eerst (sinds jaren) een ledenverlies van bijna 8000 leden (**FNV Magazin**, jrg. 2, nummer 25)

Het laatste nummer van **FNV Magazin** (jrg. 2, nummer 26) heeft als onderwerpen Werkstress bij de politie, Groenten en fruit (zie boven), de nog steeds dalende werkloosheid in Nederland, Herfkens dreigt Birma met een investeringsboycot, Jongeren willen niet in het leger, CDA voor het zingen de kerk uit en Ontslag zieke werknemers onaanvaardbaar (over de WAO-kwestie), Waarom vrouwen in de WAO belanden?, Tekortschietende dienstverlening van reïntegratiebedrijven en Positieve reacties van de leden van de Aob op de nieuwe onderwijs-CAO voor het basis- en voortgezet onderwijs en het MBO.

Het **FNV Magazin** heeft ook een HTML versie. Aanmelden als abonnee kan via de website van de FNV (www.fnv.nl).

Wie op de hoogte wil blijven van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt kan terecht bij **Arbeidsmarkt.com Magazine**, een uitgave van de Erasmus

Universiteit met een oplage van 3324. De laatste aflevering van het magazine bevat onder meer berichten met links over de looneis van de FNV ("Looneis niet onder de vier procent"), de reactie van Kok op de exorbitante stijging van de topsalarissen in Nederland ("Kok reageert fel op stijging topsalarissen"), de website van de week (www.zomerevenementen.nl), met de data van de grote zomerevenementen in Nederland) en de HRM-agenda (Human Resource Management). Aanmelden als abonnee is mogelijk via de website (www.arbeidsmarkt.com) of het e-mailadres (mailinglist@arbeidsmarkt.com)

Wie geïnteresseerd is in Europa kan terecht bij Europa Express 'met nieuws, achtergronden en discussiethema's over de uitbreiding van de Europese Unie'. De nieuwsbrief is een uitgave van de rijksoverheid, onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (www.europaportaal.nl). In nummer 7 (13 juni 2001) wordt aandacht besteed aan de viering van de Europadag op 9 mei, de agenda van de Europese Raad op 15 en 16 juni in Gotenburg, het debat over de toekomst van Europa en het vrij personenverkeer. Het EU-woordenboek beantwoordt deze week de vraag: Wat is en doet het comité van de Regio's?

Een kritische benadering van Europa wordt de lezer beloofd door de redactie van **@europa**, 'een (tweewekelijks) opiniërend e-mail en faxmagazine over Europa' (aanmelden als abonnee via website www.ateuropa.nl). De onafhankelijk redactie met onder anderen Lennart Booi, de (afgevoerde) duo-kandidaatvoorzitter van de PvdA, stelt zich ten doel het debat over de toekomst van Europa te stimuleren. De uitgave van **@europa** wordt mogelijk door financiële steun van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Van de toegezegde kritische benadering is

mij nog niets gebleken.

Opvallend is wel het groot aantal VVD-ers dat de kolommen van de laatste twee nummers bevolkt.

In het voorlaatste nummer (19 mei) wordt onder meer aandacht besteed aan het VVD-pleidooi voor de gedeeltelijke renationalisatie van het Europese landbouwbeleid, aan de kosten van de uitbreiding van de EU voor Nederland (volgens minister Zalm 5 miljard), aan de stille macht van de Hoge Vertegenwoordiger van de Europese Raad, Javier Solana, en er is de vaste column, deze keer van de hand van Peter Brusse, over de overwinning van Labour bij de Britse verkiezingen ('Linkse directe').

In het laatste nummer van **@europa** plaatst minister Laurens-Jan Brinkhorst kritische kanttekeningen bij de door de VVD in het vorige nummer bepleite renationalisatie van het landbouwbeleid. Dit terwijl de Europese commissaris voor de landbouw, de Oostenrijker Franz Fischler, juist de afgelopen week bekend maakte dat hij werkt aan hervormingsplannen voor het omvormen van de traditionele 'productsteun' aan agrarische producten naar een meer op de regio gerichte 'plattelandssteun' en dat hij een deel van het landbouwbeleid wil terugbrengen van de Europese Unie naar de lidstaten.

Verder bevat **@europa** bijdragen over het uitblijven van de Europese energieheffing, die de ratificatie van Kyoto in gevaar brengt, de stagnatie van de elektronische Europese democratie, de rol van de correctieve referenda bij grote Europese kwesties (naar aanleiding van het afwijzen van het Verdrag van Nice door de Ieren) en de Europese regelgeving als obstakel voor de oplossing van de problemen van de Nederlandse Spoorwegen.

In zijn column onder de titel Waarin een klein land groot kan zijn slaat minister van Onderwijs, Loek Hermans, zich op de borst

over de gidsrol van Nederland als het gaat om het stimuleren van de internationale mobiliteit van studenten. Binnenkort wordt het wellicht mogelijk studie-financiering mee te nemen naar het buitenland.

De ontwikkeling van de nieuwe ontwikkelaar

Zowel in de Nota Wonen als in de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening staan de benutting van het bestaand bebouwd gebied en het verbeteren van de stedelijke woonkwaliteit centraal. In deze stedelijke vernieuwing en herstructurering gaat het om meer dan bouwen en wonen alleen. De opgave is veel ruimer en omvat het creëren van een aangenaam woon-, leef- en werkklimaat van duurzame kwaliteit.

een positie te verkrijgen en het actief te kunnen beïnvloeden.

De leergang 'De Nieuwe Ontwikkelaar' biedt 26 cursisten de kans zich te ontplooiën tot een nieuwe ontwikkelaar die strategisch en procesgericht herontwikkelingsprojecten tot een goed einde kan brengen.

De leergang bestaat uit 7 blokken van 1,5 dag plus een werkopdracht. Onderdelen van de leergang zijn de volgende blokken:

- Probleemanalyse & Creatief denken;
- Krachtenveldanalyse en Sociale Infrastructuur;
- Communicatie en Proces;
- Visie-ontwikkeling en Wijkeconomie;
- Conceptontwikkeling en haalbaarheid;
- Implementatie en Uitvoering;
- Coalities, Allianties en Beheervormen.

Deze opgave geldt voor projectontwikkelaars, gemeenten, corporaties, de welzijnssector, en anderen. Samen moeten zij het 'ontwikkelen nieuwe stijl' vormgeven. Dat vraagt om een ander type ontwikkelaar. Eén die een integrale aanpak nastreeft en de samenhang ziet tussen de fysiek-ruimtelijke, de economische en de sociaal-culturele aspecten. De nieuwe ontwikkelaar moet een geheel andere denk- en werkwijzen aanleren, problemen kunnen doorgronden en creatieve oplossingen aanreiken. Hierbij staat het vermogen om strategisch en procesgericht te handelen, centraal. De nieuwe ontwikkelaar is een regisseur die een proces leidt waaraan verschillende partijen deelnemen. Dit proces van herstructurering staat in de leergang centraal. Naast theoretische kennis door 'kopstukken' uit het vakgebied biedt de cursus een onderdompeling in de praktijk van stedelijke (her)ontwikkeling en worden de cursist vaardigheden aangeleerd die nodig zijn om zelf in het proces van stedelijke (her)ontwikkeling

Ook voor mensen werkzaam in het welzijnswerk is deze leergang interessant en van belang. De sociale dimensie van projectontwikkeling komt in de leergang ruimschoots aan bod. Tevens worden er vijf beurzen ter waarde van 75% van de kostprijs ter beschikking gesteld aan werkers uit de welzijnssector. Voor het verkrijgen van een beurs is bij de aanmelding een brief nodig met toelichting waarom men belangstelling heeft voor deze leergang en de reden waarom deze leergang niet geheel uit eigen zak (of van het budget van de eigen organisatie) betaald kan worden.

De leergang start in september 2001 en duurt tot mei 2002. Alle cursusdagen vinden plaats in Amersfoort. Inschrijving is mogelijk tot 27 augustus. Een brochure met een aanmeldingsformulier is verkrijgbaar bij het NIROV. Informatie is ook te vinden op de website www.nirov.nl op de pagina cursussen.

Informatie is ook te vinden op de web-site www.nirov.nl op de pagina cursussen.

Inhoudelijke informatie bij: drs. Judith Godijn.
070 - 3028440, godijn@nirov.nl
Aanmelding bij: Georgia le Coindre,
070 - 3028434, cointre@nirov.nl

De kosten van de cursus bedragen f 9.800 voor NIROV-leden en f 9.950 voor niet-NIROV-leden.

↳

Checklist Mgb in fase 2

Manuel Sewgabind, projectleider Forum

Vorig jaar is (in MO) melding gemaakt van de ontwikkeling van de Checklist Multiculturalisering gemeentelijk beleid. Vanuit de optiek van de multiculturele competenties, wil Forum een zichtbare bijdrage leveren aan de verdere uitbouw van het Grote Steden Beleid, dat vooralsnog een looptijd heeft tot 2010.

De basis van de Checklist Mgb, naar analogie van de keuzes van het GSB en het Lokaal Sociaal Beleid, wordt gevormd door de pijlers sociaal, fysiek en economie, waarvan indicatoren zijn afgeleid en vervolgens omgezet in vragen. Door de vragen te beantwoorden, kan een gemeente de huidige situatie in beeld brengen, kan de voortgang van specifieke beleidsinitiatieven worden gevolgd, ontstaat inzicht in de beleidsresultaten en worden aldus de sterke en/of minder sterke kanten van de gemeentelijke inspanningen in kaart gebracht. De Checklist Mgb maakt met andere woorden zelfanalyse mogelijk en houdt gemeenten een spiegel voor.

De Checklist is geen sluitstuk. Er komen vervolgtacties. In april (2001) is een aanbod gedaan aan grote en middelgrote steden om deze toe te passen, waarmee fase 2 is ingegaan: de implementatie van de meting/monitoring, die tot eind 2001 duurt. Het uiteindelijke doel van de Checklist is, komen tot (waar nodig) versterking van het stedelijk beleid, dat wil zeggen via bijvoorbeeld sociale activering, zorg op maat, participatie op alle relevante terreinen, kansarme groepen betrekken bij maatschappelijke processen. Ook jeugd en

veiligheid en de interetnische verhoudingen (sociale cohesie, diversiteit) horen bij het hoofddoel. Voor de genoemde versterking, (in welke mate en op welke domeinen, zal moeten blijken uit de conclusies na de toepassing van de Checklist), zullen partijen (gemeenten, bovenlokale steunfuncties, Forum) met elkaar overleggen ten einde de vertaling te maken naar de beleidspraktijk. Voor dit doel wordt een analyse-instrument ontwikkeld, dat het mogelijk zal maken om in de verschillende steden tot eenduidige conclusies te komen. Het voordeel hiervan is dat ervaringen uitwisselbaar worden tussen steden onderling. Een "leren-van-elkaar" doel is in dit instrument geïntegreerd. Zoals gezegd: het analyse-instrument zal zorgen voor de terugkoppeling van de uitkomsten van de Checklist naar de dagelijkse praktijk. Beleidsvragen die door de Checklist worden oproepen, zullen dus worden beantwoord en ervaringen zullen voor landelijk gebruik beschikbaar komen.

De Checklist en het ondersteunende instrument zullen vragen genereren: wat doe ik, wat doe ik goed/minder goed, hoe kan ik het beter doen en hoe kunnen wij van elkaar leren. Met de vraag "hoe kan ik mijn beleid verbeteren?" zijn wij dan beland bij het hoofddoel van de Checklist. De vraagstelling moet resulteren in oplossingsrichtingen. Vanuit de kerncompetenties van Forum wordt, samengevat, één multiculturele component toegevoegd aan het gemeentelijk beleid. Daarmee is het proces echter niet af. Na elke check wordt geëvalueerd, worden indicatoren tegen het licht gehouden en geactualiseerd, en tweemaal vindt dan de cyclische toepassing plaats, waardoor vergelijkingsmateriaal beschikbaar komt. Op deze wijze kan de voortgang in het gemeentelijk beleid worden gemonitord. Steden kunnen er overigens voor kiezen om de Checklist of individueel toe te passen, of voor een regionale benadering (provinciale toepassing).

De Checklist Mgb

maakt zelfanalyse

mogelijk en houdt

gemeenten een

spiegel voor.

Gegevens uit de toepassing van de twee instrumenten zullen tenslotte worden gelinkt met het Kennisnetwerk Sociaal Beleid en het Kenniscentrum GSB, ten behoeve van de verspreiding van expertise.

Voor nadere informatie:
bel Forum, tel.nr. 030-2974377

door Diana van Oort

en

Met Stad en Land biedt MO/Samenlevingsopbouw een rubriek waarin de lezer geïnformeerd wordt over samenlevingsopbouw-relevante nieuwsfeiten uit met name de regionale en plaatselijke (dagblad-)pers. Attendingen voor deze rubriek zijn welkom: stuur het betreffende (kranten-)knipsel onder vermelding van de naam van het blad en de datum in aan de redactie van MO/Samenlevingsopbouw, Prinsegracht 51, 2512 EX Den Haag, of zet het op de fax: 070-380 9973.

De Utrechtse jongerenraad 29 mei jongleden werd in Utrecht door wethouder Toon Gispén officieel de jongerenraad geïnstalleerd. De jongerenraad 2001 bestaat uit achttien jongeren in de leeftijd van dertien tot en met achttien jaar. Ze komen uit verschillende wijken en ieder lid heeft een achterban van tenminste vijftwintig leeftijdsgenoten. De raad is voor de periode van een jaar geïnstalleerd. Tijdens die periode buigen de jongeren zich over het thema 'Veilig uitgaan in Utrecht', het 'Safe City Project', aldus het Zuilen Nieuwsblad van 5 juni 2001. Utrecht heeft ongeveer 40.000 jongeren in de leeftijd van 12 tot 25 jaar. Voor die groep is door het Programma voor de Jeugd van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling dit project opgezet. De jongerenraad fungeert in feite als tussenpersoon voor de gemeente en de **Utrechtse jeugd. In oktober 2001** presenteren zij hun bevindingen op de jeugdmanifestatie aan de leden van de gemeenteraad, bestuurders, ambtenaren en andere betrokkenen bij het Utrechts jeugdbeleid. Wanneer de tieners een voorstel hebben, moeten zij zelf ervoor zorgen dat minimaal duizend jongeren hun ideeën ondersteunen. Draagvlak zoeken, zoals dat met een mooi woord heet. Een ander punt waar de jongerenraad op hamert is de continuïteit van de projecten. Een project beginnen is niet zo moeilijk, maar ervoor zorgen dat het de komende jaren doorgaat is lastiger volgens wethouder Toon Gispén. Hij heeft beloofd te zoeken naar geld, ook voor de vervolggaren. Vervoer per busjes van jongeren die zijn wezen stappen om ze veilig thuis te brengen, de leeftijdsgrens om een disco in te kunnen en het deurbeleid van de horeca, zijn onderwerpen

waar de jongeren zich op dit moment mee bezighouden.

In de eerste week van juli is wethouder Gispén bijgepraat over de vorderingen. In het najaar valt de definitieve beslissing of de wethouder de plannen overneemt en legt hij het voor aan de gemeenteraad. Technisch gezien worden de plannen van de jongeren dan ook gezien als een recht van initiatief zoals dat ook geldt voor de overige bewoners van Utrecht.

Venlose werklozen niet langer onbemiddelbaar

Het aantal onbemiddelbare geachte werklozen in de gemeente Venlo is in het afgelopen jaar spectaculair gedaald met 259 personen tot 1009 personen. Een daling van 20.4%, dubbel zo groot als landelijk het geval is, aldus het Dagblad de Limburger van 19 juni 2001. Vooral in de achterstandswijk Venlo-Noord, waar de gemeente een wijkontwikkelingsprogramma uitvoert, is het aantal werklozen met een sollicitatieplicht en een bijstandsuitkering met de helft afgenomen. In de rest van de gemeente is de daling 16%. Driekwart kreeg een reguliere baan, een kwart kreeg gesubsidieerd werk.

Wethouder P. Janssen schrijft het succes toe aan twee ontwikkelingen. Venlo heeft sinds 1998 als een van de eerste gemeenten besloten om alle zogeheten onbemiddelbare werklozen te onderwerpen aan een analyse: waarom komen ze niet aan het werk? Inmiddels zijn met 600 van de 1000 betrokken mensen drie gesprekken gevoerd om te zien hoe ze, al dan niet via scholing, weer aan het werk geholpen kunnen worden. Dat heeft geleid tot de inzet van twee nieuwe instrumenten: toeleiden naar de arbeids-

markt van mensen met een handicap die niet meer in de WAO zitten en het helpen opzetten van eigen bedrijfjes door werklozen samen met het instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf. Een tweede succesvolle ontwikkeling is dat de gemeente in Venlo-Noord het project Werk in de Wijk heeft opgezet en een arbeidsconsulent spreektuur in de wijk laat houden. In het project Werk in de Wijk gaan werklozen aan de slag bij nabijgelegen bedrijven, of ze verrichten klussen, zoals behangen bij ouderen of huurwoningen weer in de oude staat herstellen. Doordat een wijkbemiddelingsconsulent zitting houdt in het gemeentelijk infocentrum van Venlo-Noord, hoeven werklozen niet meer naar de sociale dienst voor gesprekken over een baan. "Veel cliënten horen dat bekenden aan het werk zijn geholpen en melden zich nu spontaan zelf", aldus wethouder Janssen. Venlo gaat nu ook een wijkpost opzetten in Blerick-Midden, een andere wijk met veel werklozen.

Het aantal werklozen kan nog verder worden teruggedrongen door vraag en aanbod dicht bij elkaar te brengen, meer te doen voor allochtonen, regelingen op elkaar af te stemmen en het gebruik van internet te stimuleren.

Brugwachtershuisjes

Het bouwwerkje beslaat vaak niet meer dan een paar vierkante meter en valt dan ook nauwelijks op in het drukke landschap van brugleuningen, beton en water: het brugwachtershuisje. Als beheerder van de grote vaarten heeft de provincie Zuid-Holland vele tientallen van dit soort optrekjes in gebruik, aldus de Haagse Courant van 15 juni 2001. Door de automatisering komen steeds meer

huisjes leeg te staan en wil het provinciehuis 'iets' met de optrekjes doen. Van de 68 bruggen en sluisen in provinciaal beheer staan zestien brugwachtershuisjes leeg en op korte termijn komen er zeven meer leeg te staan. Sloop wil men niet, vanwege een te hoge cultuurhistorische waarde. Bewoning is ook niet mogelijk, aangezien de huisjes klein zijn en de handbediening toegankelijk moet blijven voor noodgevallen. Een brugwachtershuisje in Alphen aan den Rijn wordt door kunstenaars gebruikt als tentoonstellingsruimte. De provincie staat open voor suggesties over het gebruik van de zestien andere leegstaande brugwachtershuisjes.

Dorpskermis in de kniel

Kermisexploitanten hebben steeds minder trek in dorpskermissen waar ze naar eigen zeggen maar nauwelijks het beleg op hun boterham kunnen verdienen. Een eeuwenoud volksvermaak in de kleine kernen staat op de tocht, aldus het **Eindhovens Dagblad van 9 juni 2001**. Dorpen die minder dan 3500 - 4000 inwoners hebben, kunnen zich eigenlijk geen eigen kermis veroorloven zegt voorzitter Bertus Donks van de Nationale Bond van Kermishoudersbedrijven. De toekomst van die kleine kermissen, uitzonderingen daargelaten, ziet hij somber in. Ook directeur Jan Boots van de Nederlandse Kermisbond meent dat dorpskermissen die voor hun publiek op de eigen bevolking zijn aangewezen nauwelijks toekomst hebben. Om te zorgen dat ook de kleine dorpen een kermis hebben, sluiten ambtenaren al jaren met de meeste exploitanten gecombineerde contracten voor meerdere jaren af. In dat systeem dreigt nu de klad te komen. De kermisondernemers klagen steen en been over kostenstijgingen die zodanig zijn dat ze de kleine, niet zelden onrendabele, kermissen er niet meer bij kunnen hebben. De marge wordt te klein. De gemeente neemt daarom bewust genoegen met een mindere pachtopbrengst. Want wat blijft er tenslotte nog over van een kleine kern als na het postkantoor, de bus en de winkel ook nog een eeuwenoud volksvermaak als de dorpskermis verdwijnt?

"Jongeren leermeesters moderne samenleving"

Met de jongeren gaat het zo slecht nog niet. Weliswaar vervelen ze zich te pletter in deze waar 'geen flinker' is te doen, als de juiste snaar wordt beroerd zijn ze tot veel bereid, zegt trendwatcher Maarten Kleijne. "Van jongeren kun je ontzettend veel leren. Ze zijn de leermeesters van de moderne samenleving." Met die boodschap was filosoof Maarten Kleijne van onderzoeksbureau SARV Internationaal gisteren naar Joure gekomen, aldus **de Leeuwarder Courant van 13 juni**

2001. Op de jaarlijkse vakdag van de Vakgroep Jongerenwerk Friesland en Stichting Partour ontvouwde hij zijn visie. Er is veel veranderd in de wereld van jongeren. Waren jongeren in een nog niet zo ver verleden nogal materieel ingesteld, nu zijn ze vooral spiritueel ingesteld. De wereld bukt van het geld. Dat interesseert de meeste jongeren niet meer. Het gaat hen om wie je echt bent, om gevoel, echtheid, authenticiteit, waarheid. Ze zijn meer naar binnen gekeerd. Ze zijn er achter gekomen dat alles wat er in het leven echt toe doet, helemaal niets kost. Van autoriteiten moeten jongeren niets hebben. "Er is voor jongeren maar een autoriteit en dat is de autoriteit van de waarheid." Die waarheid wordt overigens wel heel subjectief beleefd. "Van roken ga je dood, dood ga je toch, dus laten we met z'n allen gezellig gaan roken. Zo wordt er geredeneerd. Maar je kunt het net zo goed anders zien: je moet van het leven genieten, roken kost geld en is smerig. Met je dus niet doen." Onverenigbare tegenstellingen? "Welnee, dat vinden jongeren alleen maar interessant. Ze zijn tolerant en verdraagzaam naar elkaar toe." Jongeren laten zich volgens Kleijne minder gelegen liggen aan de groep. "Groepsgedrag is uit. Jongeren horen bij steeds wisselende groepen. Op zaterdag zijn ze skater, op zondag doen ze weer wat anders. Alleen losers horen nog bij een groep." Die laatste groepen worden kleiner in aantal, maar trekken door hun criminele activiteiten meer aandacht, stelt Kleijne. Opmerkelijk is dat overal ter wereld bij jongeren zich dezelfde patronen voordoen. Dat is onder meer te danken aan internet en netwerken van jongeren. "Wat jongeren doen, is heel erg lokaal gebonden, maar voor je het weet is het overal ter wereld zo." Opmerkelijk is de positie van meisjes. "Die zijn nu de baas. Zij bepalen wat er gebeurt. Niet alleen in Olst of Oldenzaal, maar ook in Japan of Guatemala." Voor de Friese jongerenwerkers had Kleijne nog diverse tips. Jongeren zijn voor alles in, mits je ze maar de ruimte geeft. Dat betekent dat jongerenwerkers moeten 'faciliteren'. "Je moet geen dingen voor ze regelen, maar ervoor zorgen dat zij het zelf kunnen doen. Je moet goed naar hen luisteren, processen op gang brengen en gebruik maken van je netwerken."

Honderd jaar buurtspeeltuin

Honderd jaar geleden trok de Heerenveense scheepstimmerman Uilke Jans Klaren naar Amsterdam. Hij richtte daar de Oosterspeeltuin op, de allereerste openbare speelwei van Nederland. Zaterdag wordt onder andere in Leeuwarden het honderdjarig bestaan van het speeltuinnetwerk in Nederland gevierd, aldus **de Leeuwarder Courant van 14 juni 2001**.

Voor de twintigste eeuw hoorden arme kinderen simpelweg niet te spelen. Als ze al speelden, dan was het op straat. Toen de auto's kwamen werd dat onmogelijk. Dat schommelen en hangen aan een rekstok goed was voor de motoriek van het kind, begon tijdens de vooroorlogse jaren in onderwijskringen door te dringen. In een mum van tijd doken overal in Nederland nieuwe speeltuinverenigingen op. Friesland volgde schoorvoetend. De Leeuwarder elite probeerde rond 1906 een speeltuin op te richten voor de stadsarmen. Maar pas toen buurtbewoners jaren later zelf de handen uit de mouwen staken, begon het wat te worden met deze speeltuin in het Rengerspark, de eerste in Friesland. Vlak na de Tweede Wereldoorlog volgde een doorbraak. Vooral in de grotere plaatsen zetten ouders tijdens de bevrijdingsdagen spontaan de schouders onder nieuwe buurt- en speeltuinclubs. De tuinen zagen na schooltijd zwart van de spelende kinderen. Bewakers hielden doorgaans in de gaten of de bezoekerjes wel lid waren. Het lidmaatschap kostte bij Kindervreugd is Oudervreugd begin jaren vijftig een kwartje per week voor het hele gezin. De kinderen deden meer dan spelen alleen. De meisjes kregen handwerkles, de jongens deden aan figuurzagen en modelbouw. Sommige speeltuinclubs groeiden uit tot welzijnsorganisaties met eigen personeel in het jongeren- en cultureel werk. In de jaren zeventig brak een moeilijke periode aan. Vrijwilligers hadden er geen zin meer in en het ledental nam af. Het speeltuintijdperk leek voorbij, maar in de jaren negentig kwamen plotseling ommekeer. Het aantal verenigingen groeit weer. Vooral in nieuwbouwwijken komen ouders weer op voor speelruimte in hun buurt. Zo werd in dit voorjaar in Huizum een derde speeltuinclub opgericht. Buurtbewoners hebben er keihard voor gewerkt. En nu spelen maar!

Opvang jonge prostituees schiet tekort

Asja het Leeuwarder opvangcentrum voor meisjes die uit de prostitutie willen stappen, moet veel meisjes zonder hulp laten zitten. Sinds november 1999 melden zich 92 meisjes aan, waarvan er 35 konden worden geholpen, aldus **de Leeuwarder Courant van 1 juni 2001**. Volgens directeur Tjitske Stenenga van het Leeuwarder Blijf van m'n Lijfhuis, dat met Asja is verbonden, kwamen 48 meisjes niet in aanmerking voor hulp. Het opvanghuis neemt bijvoorbeeld geen zwaar verslaafde meisjes op. De overige negen konden niet terecht omdat het huis vol zat. Asja ging van start als driejarig experiment, maar volgens Stenenga heeft het opvanghuis nu al zijn bestaansrecht bewezen. Volgend jaar eindigt de proef. De Stichting Blijf van m'n Lijf wil doorgaan en vraagt meer geld van het rijk. In Asja worden

ex-prostituees uit het hele land opgevangen. Het huis biedt plaats aan vier tot vijf meisjes. Onbekend is of de ex-bewoonders de prostitutie blijvend de rug toekeren. Wel doen de meisjes eerder aangifte. De meeste jonge slachtoffers van mensenhandel en gedwongen prostitutie doen uit angst geen aangifte tegen poeliers. Van de bewoonders van Asja daarentegen doet 29% aangifte bij de politie. Dit leidde in vijf zaken tot een veroordeling. Door Asja krijgen politie en hulpverleners bovendien meer zicht op kinder- en jeugdprostitutie, vindt Stenenga. Het jongste meisje dat in Asja zat was elf jaar oud.

Vandaag overhandigde de Stichting Blijf van m'n Lijf een rapportage over Asja aan de voorzitters van de gemeentelijke en provinciale commissie welzijn. De praktijk wijst overigens uit dat jeugdprostitutie zich niet beperkt tot de grote steden, zegt Stenenga.

Klaverjassen in de gevangenis

Soms moet je kunnen klaverjassen, anders kom je er niet tussen. Gedetineerden hebben tenslotte hun eigen gewoontes ontwikkeld. Het is belangrijk om hen contact te laten houden met 'normale' mensen. Daarom zoekt de Bezoekgroep Buiten voor Binnen vrijwilligers die zich geroepen voelen om gevangenen afleiding te bieden in de Scheveningse gevangenis, aldus **de Posthoorn van 20 juni 2001**. "Als vrijwilliger moet je afleiding kunnen en willen bieden en een gevangene zo lichtvochtig mogelijk tonen dat er ook nog 'niet-criminelen' buiten de cel leven", aldus Reneë van Geloven, al vijf jaar voorzitter van de Bezoekgroep. Gedetineerden beginnen meestal niet uit zichzelf over hun misdaden. "Wij vragen er ook niet naar, maar komt het ter sprake, dan kan je steun zoeken bij een collega vrijwilliger als je er niet mee om kan gaan. Daarom opereren we altijd als een groep." Niet bij alle gedetineerden komt men even gemakkelijk 'binnen'. Om langgestraften te kunnen bezoeken moeten vrijwilligers op een bezoekerslijst staan, een paspoort laten zien, een paar keer pieploos door de detectiepoort en meer dan tien zware deuren door. Een begeleider haalt ze op en blijft bij het gesprek aanwezig. Buiten voor Binnen is wel onafhankelijk en rapporteert niets van wat er ter sprake mocht komen. Aan diepe gesprekken hebben langgestraften vaak niet zo'n behoefte, ze zitten vaak zwijgend te klaverjassen. Op andere afdelingen is de doorstroom groter en verwachten gedetineerden snel in de maatschappij te staan. "Hier ligt de nadruk juist op praten, met een pot koffie erbij. Koekjes kun je kopen bij de gevangeniswinkel, meenemen mag niet. Gewoon jezelf voorstellen en babbelen over wat er op televisie is geweest, het weer of sport. Net als op een feestje. Soms ontstaan er interessante

discussies over bijvoorbeeld het rechtssysteem." Gevangenen komen op eigen initiatief. "Het grote voordeel van onze bezoekconstructie is dat er geen dwang bestaat dat een gesprek 'goed' moet verlopen zoals bij familie. De formule bevalt goed", aldus Reneë van Geloven. Soms vraagt een gedetineerde uit zichzelf wanneer het volgende bezoek is. Maar er hangt ook wel eens een verbitterde sfeer, als iemand een uitzichtloze toekomst heeft. "Dan is iemand naar de bezoekgroep gekomen om alleen maar te luisteren naar anderen. Je bent na afloop wel moe hoor, als je thuis komt." Voor meer informatie: Bezoekgroep Buiten voor Binnen tel. 070-3464195.

Achtkarspelen maakt kans op technodorp
In Achtkarspelen verrijst mogelijk een 'technodorp'. Het gaat om een geheel nieuwe kern, die zal bestaan uit terpen. In en tussen die heuvels komen 150 woningen, die aangesloten worden op de allernieuwste technische voorzieningen. Ook Smallerland en Heerenveen zijn nog in de race voor de bouw van zo'n dorp, aldus **de Leeuwarder Courant van 9 juni 2001**.

Er is 10 hectare grond voor nodig om een technodorp te realiseren. De corporatie bouwt huizen van milieuvriendelijk materiaal en brengt er natuurlijke tinten op aan, zodat het geen 'witte puist' in een groene omgeving zal worden. De terpwoningen zullen een dorp op zich gaan vormen en maken geen deel uit van een reeds bestaande kern. Er komen koopwoningen tussen de f 300.000,- en f 500.000,- en huurhuizen met een maandelijks huur van rond de f 1.000,-. Elke woning krijgt een rechtstreekse verbinding naar een centraal punt in het dorp, van waaruit afvalverwerking, communicatie en energievoorziening automatisch worden geregeld. Zo krijgen de bewoners geen afvalcontainers, maar zijn de bakken aangesloten op een systeem, dat alle afval automatisch scheidt en verwerkt. Met de bouw van het technodorp is een investering van tussen de f 50 en f 75 miljoen gemoed. Nu het ministerie van VROM het dorp als 'ideewijk' opvoert, krijgt de betreffende gemeente mogelijk extra woningen toegewezen.

Brabander verspilt geen tijd aan taal
'Wa?' is het kort maar krachtigste woord dat de Brabander gebruikt om iets te weten te komen. Ook in het algemeen schittert het Brabantse dialect in zijn beknoptheid meent directeur J. van Laarhoven van het Noordbrabants museum in Den Bosch. Dat zou wel eens de reden kunnen zijn voor het economisch succes van de provincie. In Brabant heeft de zakenman aan een half woord genoeg. Als tijd geld is, dan is bespa-

ring van woorden dat ook. Van honderd zakelijke uitdrukkingen heeft van Laarhoven becijferd dat ze in het Algemeen Beschaafd Nederlands samen 1303 woorden omvatten, terwijl in het Brabants hetzelfde in 370 woorden kan worden gezegd. Kortom een besparing van 71.7%, aldus **de Volkskrant van 3 juli 2001**. Om alle niet-Brabanders te helpen is een boekje uitgegeven over 'Het Brabants als taal voor de zakenman van de 21ste eeuw'. Een stoomcursus van vijftien minuten noemt de auteur het. De cursus begint bij de titel: Zeik op unne riek. Die opmerking krijgt een zakenman om de oren als het voorstel dat hij heeft gedaan bij nader inzien niets om het lijf heeft. Bedient iemand zich van wollig taalgebruik: 'We'nne kwèek!' Als een Brabander een eind aan de samenwerking met een partner wil maken is het: 'Houdeo hê!' De cursist leert wat een kiepekont is (te voorzichtig) en een pruttelkont (altijd maar bezwaren). Wij adviseren u daarmee terdege rekening te houden wordt: 'Dê's oe geraoje.' De investeringen staan in geen verhouding met de inkomsten: "t kalf is grötter as de koei.' Bent u erop uit dit conflict te laten escaleren: 'Zuukte stront?' Wij komen voor een afspraak met de directeur: 'Is julleen Jan thuis?' Heeft u hiervan kennis genomen: 'Witte dè?' Wij verwachten niet dat hij zijn grootse plannen ook ten uitvoer zal brengen: 'Hij zal z'ne kak wel ophauwe.' Het museum heeft het boekje ook gelanceerd als promotiemiddel en relatiegeschenk in een poging sponsorgeld binnen te halen. Van Laarhoven besluit zijn voorwoord niet voor niets met: 'Ginnen dank, ik kom de schaoj nog wellis trughoalen!'

Pak je agenda en noteer:

woensdag 21 november

VAKCONFERENTIE OPBOUWWERK

2001

De kern van de zaak
The heart of the matter

De vakconferentie die toekomst maakt

*Programma-brochure
en inschrijving
in september*

HSA001000169
181
Tijdschriften MO